

Výroční zpráva Fakulty mezinárodních vztahů VŠE za rok 2003

1. Úvod	3
2. Organizační schéma	4
2.1 Organizační schéma Fakulty mezinárodních vztahů	4
3. Orgány fakulty	7
3.1 Vedení	7
3.2 Vědecká rada	7
3.3 Akademický senát	8
4. Studijní a pedagogická činnost	9
4.1 Studijní programy	9
4.2 Programy celoživotního vzdělávání	9
4.3 Zájem o studium, přijímací řízení a jeho výsledky	10
4.3.1 Bakalářské a pětileté magisterské programy	10
4.3.2 Přijímací řízení do magisterských programů navazujících na programy bakalářské	10
4.3.3 Doktorské programy	12
4.4 Počty studentů v jednotlivých programech	12
4.4.1 Bakalářské a magisterské studijní obory	12
4.4.2 Doktorské studijní programy	13
4.5 Počty zahraničních studentů	13
4.5.1 Bakalářské a magisterské studijní programy	13
4.5.2 Doktorské studijní programy	14
4.6 Počty absolventů	15
4.6.1 Bakalářské a magisterské studijní obory	15
4.6.2 Doktorské programy	15
4.7 Inovace uskutečňovaných studijních programů a uplatnění nových forem studia	16
4.8 Nové studijní programy	16
4.9 Uplatnění absolventů na trhu práce, hodnocení nabídky studijních programů	16
4.10 Studijní neúspěšnost	17
4.10.1 Bakalářské a magisterské studijní obory	17
4.10.2 Doktorské studijní programy	17
4.11 Možnost studia handicapovaných uchazečů	18
4.12 Poskytovaná stipendia	18
5. Informační a komunikační technologie	19
6. Věda a výzkum	20
6.1 Vědecko - výzkumná činnost	20
6.2 Publikační činnost	21
7. Akademičtí pracovníci	23
8. Mezinárodní spolupráce ve vzdělávání	25
9. Rozvojové projekty	29

<u>10. Zprávy o činnosti kateder</u>	30
10.1 <u>Katedra anglického jazyka</u>	30
10.2 <u>Katedra cestovního ruchu</u>	31
10.3 <u>Katedra mezinárodního obchodu</u>	32
10.4 <u>Katedra německého jazyka</u>	33
10.5 <u>Katedra obchodního podnikání a komerčních komunikací</u>	34
10.6 <u>Katedra podnikového a evropského práva</u>	34
10.7 <u>Katedra politologie</u>	35
10.8 <u>Katedra románských jazyků</u>	36
10.9 <u>Katedra ruského jazyka</u>	37
10.10 <u>Katedra světové ekonomiky</u>	38
10.11 <u>Středisko mezinárodních studií Jana Masaryka</u>	39
<u>11. Instituty – zprávy o činnosti</u>	41
11.1 <u>Centrum evropských studií (celoškolský institut organizačně přiřazený k FMV)</u>	41
11.2 <u>Francouzsko-český institut řízení</u>	44
11.3 <u>Institut integrace ČR do evropské a světové ekonomiky</u>	45
<u>12. Závěr</u>	58
<u>Výroční zpráva Fakulty mezinárodních vztahů o hospodaření s přidělenými rozpočtovými prostředky v roce 2003</u>	59

1. Úvod

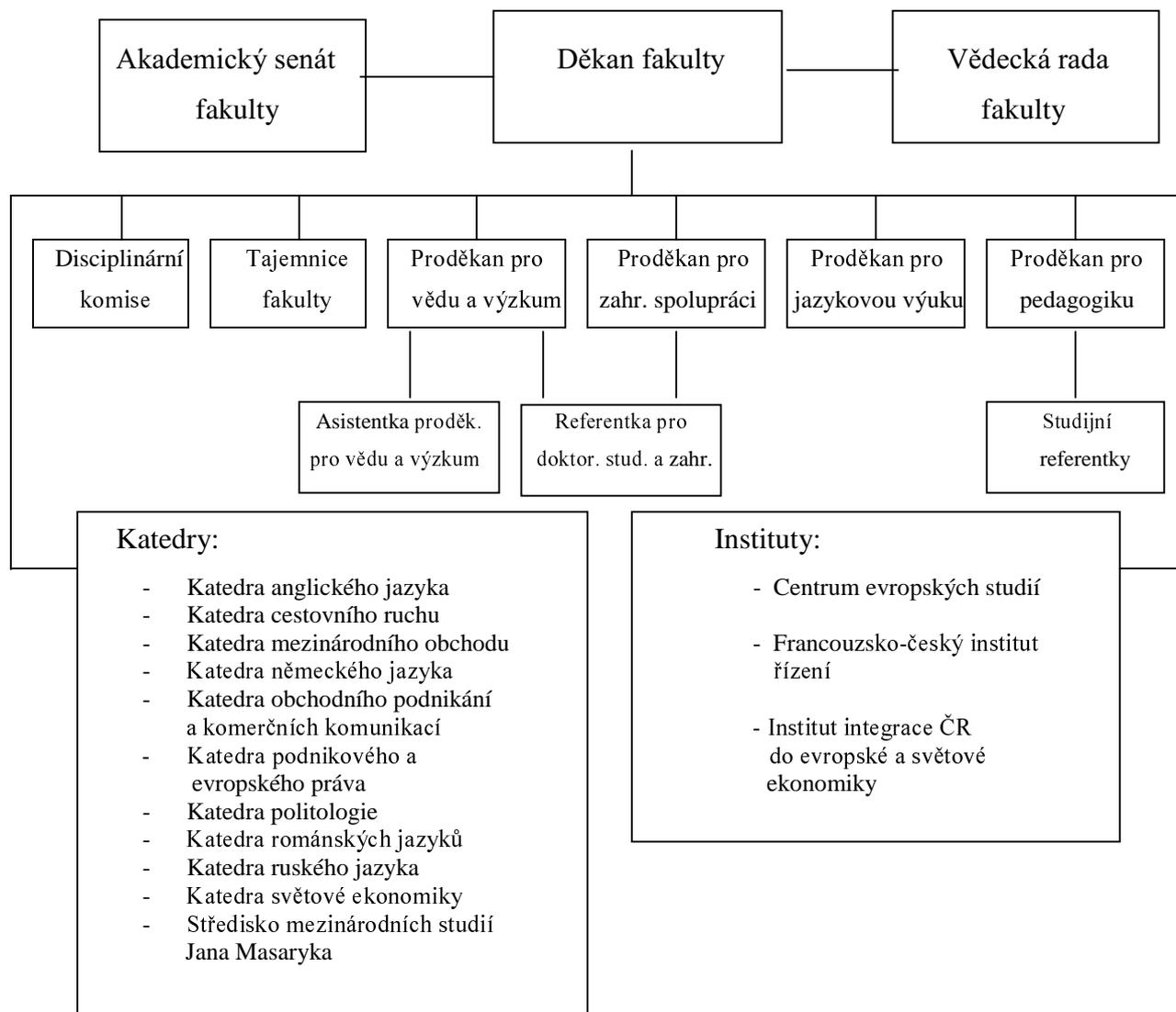
Výroční zpráva Fakulty mezinárodních vztahů VŠE v Praze je sumárním přehledem činnosti fakulty, jejích kateder a dalších pracovišť v roce 2003.

Při zběžném porovnání předkládané zprávy se zprávami zpracovávanými v uplynulých letech by se mohlo zdát, že se nic podstatného nezměnilo, a bylo by možné si položit otázku, zda to není výrazem sebeuspokojení či dokonce stagnace. Podle mého názoru tomu tak není. To, že nedochází k „převratným“ změnám, neznamená ani sebeuspokojení, tím méně stagnaci. Pozorný čtenář výročních zpráv, a zejména ten, kdo se o práci fakulty a kateder zajímá dlouhodoběji, může zjistit, že fakulta postupně naplňuje priority vyjádřené v záměru rozvoje do roku 2005, které si pro svoji pedagogickou a vědeckovýzkumnou činnost stanovila, a že se na tomto procesu podílejí všechny její součásti. Je logické, že ne vše se již podařilo naplnit. V této souvislosti je nutno si uvědomit limity, které v některých směrech činnosti vyplývají pro fakultu z jejího právního postavení, ze systému financování a někdy i z nutnosti koordinovat postupy s ostatními fakultami VŠE.

Ve srovnání se zprávami za předchozí léta je výčet aktivit kateder a dalších pracovišť stručnější. Důvodem není to, že by pracovaly méně, ale především záměr vedení fakulty, aby svoji činnost výrazněji a obsáhleji prezentovaly na svých webových stránkách, popř. stránkách fakulty, aby tyto informace byly přístupnější nejen širší odborné veřejnosti, ale koneckonců i zájemcům o studium na fakultě.

2. Organizační schéma

2.1 Organizační schéma Fakulty mezinárodních vztahů

Kontakty na představitele Fakulty mezinárodních vztahů

Děkan	doc. JUDr. Zbyněk Švarc	svarc@vse.cz
Tajemnice fakulty	Jitka Obická	obicka@vse.cz
Asistentka děkana	Monika Vydrová	vydrova@vse.cz
Proděkan pro pedagogiku	Ing. Jiří Zeman	zeman@vse.cz
Proděkan pro vědu a výzkum	doc. Ing. Václav Kubišta, CSc.	kubista@vse.cz
Asistentka proděkana pro vědu a výzkum	Ing. Hana Vránová	vranova@vse.cz
Referentka pro doktor. stud. a zahrani. spol.	Lenka Procházková	prochazl@vse.cz
Proděkan pro zahraniční spolupráci	doc. Ing. Václav Kašpar, CSc.	kaspar@vse.cz
Proděkan pro jazykovou výuku	doc. PhDr. Sergej Tryml, CSc.	
Studijní referentka	Oldřiška Chmelinová	musilova@vse.cz
Studijní referentka	Iveta Černá	cerna@vse.cz
Studijní referentka	Eva Matyášová	matyas@vse.cz
Studijní referentka	Helena Reindlová	reindlova@vse.cz
Studijní referentka	Marie Jiříková	jirikova@vse.cz

Katedra	Vedoucí katedry / Sekretariát	
anglického jazyka – KAJ	doc. PhDr. Milena Bočánková, CSc.	bocanek@vse.cz
	Jana Táborská	taborska@vse.cz
cestovního ruchu – KCR	doc. Ing. Jarmila Indrová, CSc.	indrova@vse.cz
	Veronika Tajčová	tajcova@vse.cz
mezinárodního obchodu – KMO	doc. Ing. Hana Machková, CSc.	machkova@vse.cz
	Marcela Kalousková	kalouskm@vse.cz
německého jazyka – KNJ	prof. PhDr. Věra Höppnerová, DrSc.	hopp@vse.cz
	Eva Tetaurová	tetaur@vse.cz
obchodního podnikání a komerčních komunikací – KOPKK	doc. Ing. František Drozen, CSc.	drozen@vse.cz
	Jiřina Kovářová	kovarova@vse.cz
podnikového a evropského práva - KPEP	doc. JUDr. Zbyněk Švarc	svarc@vse.cz
	Margita Šeráková	serakova@vse.cz

politologie – KPOL	doc. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc. dvorak@vse.cz
	Milada Zmeková zmekova@vse.cz
románských jazyků – KROJ	doc. PhDr. Vlasta Hlavičková, CSc. hlavicko@vse.cz
	Jana Jesztrebiová jesztreb@vse.cz
ruského jazyka – KRUI	PhDr. Anna Antošová, CSc. antosova@vse.cz
	Renata Oktábcová oktabec@vse.cz
světové ekonomiky KSE	doc. Ing. Eva Cihelková, CSc. cihelka@vse.cz
	Mgr. Markéta Zelená zelena@vse.cz
Středisko mezinárodních studií J. Masaryka – SMS	prof. PhDr. Zuzana Lehmannová, CSc. lehmann@vse.cz
	Jana Bendová bendova@vse.cz

Instituty	Vedoucí / sekretariát
Centrum evropských studií – CES	doc. Ing. Eva Cihelková, CSc. cihelka@vse.cz - ředitelka
	Ing. Zuzana Novotná novotnaz@vse.cz
Francouzsko-český institut řízení – IFTG	doc. Ing. Hana Machková, CSc. machkova@vse.cz - ředitelka
	Ivana Jelínková jelinko@vse.cz
Institut integrace ČR do evropské a světové ekonomiky – IČRE	Ing. Eva Klvačová, CSc. klvacova@vse.cz - vedoucí institutu
	Radka Balounová baloun@vse.cz

3. Orgány fakulty

3.1 Vedení

doc. JUDr. Zbyněk Švarc – děkan
doc. RNDr. Václav Kašpar, CSc. – statutární zástupce, proděkan pro zahraniční spolupráci
Ing. Jiří Zeman – proděkan pro pedagogiku
doc. Ing. Václav Kubišta, CSc. - proděkan pro vědu a výzkum a doktorské studium
doc. PhDr. Sergěj Tryml, CSc. - proděkan pro jazykovou výuku
Jitka Obická – tajemnice fakulty

3.2 Vědecká rada

Interní členové:

doc. PhDr. Milena Bočánková, CSc.
doc. Ing. Eva Cihelková, CSc.
doc. Ing. Eva Černošáková, CSc.
prof. JUDr. Jan Dědič
doc. Ing. František Drozen, CSc.
prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc.
doc. PhDr. Vlasta Hlavičková, CSc.
prof. PhDr. Věra Höppnerová, DrSc.
doc. Ing. Jarmila Indrová, CSc.
doc. Ing. Vladimír Jeníček, DrSc.
prof. Ing. Jiří Jindra, CSc.
prof. Ing. Tibor Jirges, CSc.
doc. RNDr. Václav Kašpar, CSc.
doc. Ing. Václav Kubišta, CSc.
prof. PhDr. Zuzana Lehmanová, CSc.
doc. Ing. Hana Machková, CSc.
doc. JUDr. Zbyněk Švarc
doc. PhDr. Sergěj Tryml, CSc.
doc. Ing. Dana Zadražilová, CSc.

Externí členové:

prof. Ing. Peter Baláž, CSc., Obchodní fakulta, Ekonomická univerzita Bratislava
doc. Ing. Ferdinand Daňo, CSc., děkan Obchodní fakulty, Ekonomická univerzita Bratislava
JUDr. Vladimír Galuška, Ministerstvo zahraničních věcí ČR
Mgr. Milan Jakobec, ředitel Diplomatické akademie Ministerstva zahraničních věcí ČR
Ing. Milan Jurčeka, Znovín Znojmo, a.s.
doc. Ing. Ludmila Lipková, CSc., děkanka Fakulty mezinárodních vztahů EU Bratislava
Ing. Karel Nejdrl, CSc., Vysoká škola hotelová Praha
Ing. Václav Petříček, CSc., náměstek ministra průmyslu a obchodu ČR
prof. JUDr. Stanislav Plíva, CSc., Právnická fakulta UK
Ing. Martin Tlapa, generální ředitel Czech Trade Praha

Čestní členové:

Dr. Frank McMahon, Dublin Institut of Technology
doc. PhDr. Vladimír Hucl, CSc.

3.3 Akademický senát

Kurie akademických pracovníků:

JUDr. Zbyněk Valenta - předseda
PhDr. Adriana Krásová - místopředsedkyně
Ing. Radek Bím
Mgr. Alena Češková
Doc. Ing. Vladimír Jeníček, DrSc.
Ing. Eva Klvačová, CSc.
JUDr. Jiřina Kotoučová, Ph.D.
Ing. Františka Müllerová
doc. Ing. Jana Nagyová, CSc.
PhDr. Zdena Pošvicová
doc. Ing. Lenka Turnerová, CSc.
Mgr. Květoslav Žák

Studentská kurie:

Pavel Záleský – místopředseda senátu
Ing. Magdalena Štáchová - tajemnice senátu
Petr Návrat
Ing. Zuzana Novotná
Jana Outratová
Aleksandr Tsikhanau

4. Studijní a pedagogická činnost

4.1 Studijní programy

Fakulta mezinárodních vztahů měla v akademickém roce 2002/03 akreditovány následující studijní programy a obory:

- bakalářský studijní program Mezinárodní ekonomické vztahy se studijními obory
 - Cestovní ruch a regionální rozvoj (RC),
 - Mezinárodní obchod (MO),
 - Podnikání a právo (PP),
- navazující magisterský studijní program Mezinárodní ekonomické vztahy se studijními obory
 - Cestovní ruch (CR),
 - Evropská integrace (EI),
 - Komerční právo (KP),
 - Mezinárodní obchod (MO),
 - Mezinárodní politika a diplomacie (MP),
- magisterský studijní program Mezinárodní ekonomické vztahy se studijními obory
 - Mezinárodní a evropská studia – diplomacie (MS),
 - Mezinárodní obchod (MO),
 - Podnikání a právo (PP),
- doktorský studijní program Mezinárodní ekonomické vztahy se studijními obory
 - Mezinárodní ekonomické vztahy (ME),
 - Mezinárodní politické vztahy (MP),
 - Obchodní a mezinárodní hospodářské právo (MH),
 - Evropská studia (ES),
- doktorský studijní program Politologie se studijním oborem
 - Politologie (POL).

Výuka v bakalářských a magisterských programech probíhala v prezenční formě studia, výuka v doktorských programech byla uskutečňována v prezenční a distanční formě.

4.2 Programy celoživotního vzdělávání

V souladu s vnitřními předpisy VŠE uskutečňovala fakulta mimořádné studium, upravené vyhláškou děkana pro příslušný akademický rok. Toto studium spočívá v možnosti absolvovat vybrané akreditované předměty zařazené do jednotlivých studijních programů, v nichž existuje volná kapacita. Předměty mimořádného studia mohou být na základě žádosti uznány po přijetí k řádnému studiu na fakultu do příslušného studijního programu. V letním semestru akademického roku 2002/2003 navštěvovalo 11 posluchačů 17 kurzů; v zimním semestru akademického roku 2003/2004 navštěvovalo 20 posluchačů 29 kurzů.

Na programech celoživotního vzdělávání se dále významně podílely jazykové katedry, a to uskutečňováním přípravných kurzů k přijímacím zkouškám v rámci doplňkové činnosti a výukou jazyků jako součásti interního vzdělávání zaměstnanců. Posledně jmenovaný typ vzdělávání byl ze strany MŠMT podpořen transformačním a rozvojovým programem.

Fakulta se dále podílela na výuce Univerzity třetího věku, a to nabídkou speciálních předmětů vytvořených pro tento program, zabezpečením přednášek v mezifakultně koncipovaných předmětech a zároveň zpřístupněním vybraných akreditovaných předmětů i pro účastníky této univerzity.

Další programy a kurzy celoživotního vzdělávání byly uskutečňovány v rámci doplňkové činnosti, a to především Francouzsko-českým institutem řízení.

4.3 Zájem o studium, přijímací řízení a jeho výsledky

4.3.1 Bakalářské a pětileté magisterské programy

Fakultě se daří udržovat stabilní zájem o studium – ve srovnání s akademickým rokem 2002/03 se na nejpočetnějším bakalářském oboru Mezinárodní obchod (MO) zvýšil počet přihlášek o 37 %, naopak k poklesu přihlášek došlo na oborech s vyšší převahou poptávky nad nabízenou kapacitou, tj. u oboru Mezinárodní a evropská studia – diplomacie (MS) (pokles o 7 %) a Podnikání a právo (PP) (pokles o 16 %). Fakulta jako celek zaznamenala zvýšení počtu přihlášek do bakalářských a magisterských pětiletých programů o 25 %. Podrobné údaje o vývoji počtu přihlášek a přijatých studentů uvádějí následující tabulky.

Tab 4.1: Přijímací řízení do pomaturitního studia v akademickém roce 2003/2004

Obor	Směrné číslo	Počet přihlášených		Bodový limit pro přijetí	Počet přijatých		
		Celkem	% směrného čísla		Celkem	Muži	Ženy
MO	676	1915	283,28	226	678	237	441
MS	79	842	1065,82	274	81	19	62
PP	75	189	252,00	216	75	31	44
FMV	830	2946	354,94		834	287	547
VŠE	4620	12 935	279,99		4685	2351	2334

4.3.2 Přijímací řízení do magisterských programů navazujících na programy bakalářské

Oproti akademickému roku 2002/03 bylo do magisterských programů navazujících na programy bakalářské přijato z uchazečů, kteří museli vykonat přijímací zkoušku, v roce 2003/04 o 3 studenty méně. Jak dokumentuje následující tabulka, zásadní bariérou přijetí do tohoto typu programu je u uchazečů, kteří obor nestudovali na VŠE jako bakalářský, vysoká neúspěšnost u přijímací zkoušky. Počet přihlášek zůstal na úrovni předchozího roku.

Tab. 4.2: Počet uchazečů v jednotlivých oborech pomaturitního studia v létech 1996 – 2003

Obor	1996		1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003	
	Přihl.	Index														
MO	1 571	100,00	1 897	120,75	2 005	127,62	1 313	83,57	1 336	85,04	1 305	83,06	1 334	84,91	1 915	121,90
MS	-	-	-	-	-	-	976	100,00	966	98,97	1 032	105,74	911	93,34	842	86,27
PP	305	100,00	519	170,16	477	156,39	270	88,52	296	97,04	261	85,57	237	77,70	189	61,97
FMV celkem	1 876	100,00	2 416	128,78	2 482	132,30	2 559	136,40	2 598	138,48	2 598	138,48	2 482	132,30	2 946	157,04
VŠE	10 077	100,00	12 161	120,68	13 178	130,77	12 074	119,81	10 738	106,55	11 363	112,76	11 241	111,55	12 935	128,00

Vysvětlivky:

MO - Mezinárodní obchod

MS - Mezinárodní a evropská studia - diplomacie

PP - Podnikání a právo

Tab. 4.3: Přijímací řízení do navazujícího magisterského programu v akademickém roce 2003/2004

Obor	Přihlášeno	Dostavilo se	Prospělo			Přijato			
			ekonomie	odp.předmět	jazyk	celkem	%	ženy	v %
CR	73	57	24	57	39	19	33,3	12	63,2
EI	28	18	11	11	15	8	44,4	3	37,5
KP	10	6	4	2	3	2	33,3	1	50,0
MO	30	19	10	4	15	4	21,1	2	50,0
MP	33	17	13	16	11	9	52,9	2	22,2
FMV celkem	174	117	62	90	83	42	35,9	20	77,6
VŠE	1326	786	358	544	83	326	41,5	114	35,0

Vysvětlivky:

CR – Cestovní ruch

EI – Evropská integrace

KP – Komerční právo

MO – Mezinárodní obchod

MP – Mezinárodní politika a diplomacie

4.3.3 Doktorské programy

V akademickém roce 2003/04 bylo na Fakultu mezinárodních vztahů přijato do doktorského studia 49 studentů. Oproti předchozímu roku se počet přijatých snížil o 14, což bylo způsobeno menším počtem přijatých na obory Mezinárodní ekonomické vztahy a Mezinárodní politické vztahy. U ostatních oborů je počet přijatých srovnatelný s rokem předchozím.

Tab. 4.4: Výsledky přijímacího řízení do doktorského studia v akad. roce 2003/04

Obor	Přihlášeno	Dostavilo se	Přijato celkem	Občanů ČR		Cizinců			
				prezenční	dist/komb	prezenční		dist/komb.	
						český program	vládní stipend.	český prog.	samo-plátcí
ME	27	23	16	6	9	-	-	1	-
MP	18	16	12	5	7	-	-	-	-
MH	10	7	5	-	4	-	-	1	-
ES	12	10	8	4	3	1	-	-	-
POL	13	9	8	4	1	2	-	1	-
FMV celkem	80	65	49	19	24	3	-	3	-

Vysvětlivky:

ME - Mezinárodní ekonomické vztahy

MP - Mezinárodní politické vztahy

MH - Obchodní a mezinárodní hospodářské právo

ES - Evropská studia

POL- Politologie

4.4 Počty studentů v jednotlivých programech

4.4.1 Bakalářské a magisterské studijní obory

V bakalářských studijních oborech došlo na Fakultě mezinárodních vztahů v akademickém roce 2003/04 ke zvýšení počtu studentů o 385, tj. cca o 36 %. Z toho u českých studentů se zvýšil počet o 360 (tj. cca o 42 %), u zahraničních studentů o 25 (tj. cca o 13 %).

Tab. 4.5: Počty studentů v roce 2003 – stav k 31.10.2003

	Bakalářské studium			Navazující magisterské studium			Magisterské studium			Celkem		
	Češi	cizinci	celkem	Češi	cizinci	celkem	Češi	cizinci	celkem	Češi	cizinci	celkem
FMV	1 224	224	1 448	668	34	702	1 013	205	1 218	2 905	463	3 368
VŠE	5 146	725	5 871	3 002	69	3 071	4 672	634	5 306	12 820	1 428	14 248

V pětiletých magisterských programech fakulta udržuje u otevíraných oborů stabilní počet přijímaných, celkový počet studentů ve srovnání s rokem předchozím vzrostl o 58, tj. o 5 %. Z toho u českých studentů došlo k nárůstu o 68 (o 7 %), u zahraničních studentů došlo k poklesu o 10 (o 5 %).

Naopak v magisterských programech navazujících na programy bakalářské byl

vzhledem k tomu, že po určité období fakulta nepřijímala studenty do dělených bakalářských a navazujících magisterských programů, zaznamenán pokles počtu studentů o 332 (o 33 %).

Celkově se počet studentů v bakalářských a magisterských programech na Fakultě mezinárodních vztahů ve srovnání s rokem 2002 zvýšil o 110, tj. o 3 %. Ve struktuře studentů přitom roste podíl studentů bakalářských programů. Zatímco počet českých studentů se ve sledovaném období zvýšil celkově o 4 % (o 106 studentů), počet cizinců vzrostl pouze o 1 % (o 4 studenty). Na celkovém počtu studentů bakalářských a magisterských programů VŠE se Fakulta mezinárodních vztahů podílí obdobně jako v předchozím roce 24 %.

4.4.2 Doktorské studijní programy

Celkový počet studentů doktorských programů v akademickém roce 2003/04 ve srovnání s předchozím rokem zůstal zhruba na stejné úrovni. Z pěti studijních oborů, z nichž si mohou studenti doktorského studia na fakultě vybírat, je kvantitativně největší zájem o obor Mezinárodní ekonomické vztahy (35 % všech studentů) a Mezinárodní politické vztahy (31%).

Tab. 4.6: Počty studentů v jednotlivých oborech doktorského studia k 31. 10. 2003

Obor	Počet doktorandů				Celkem
	prezenční	distanční/komb.	samoplátci	vládní stipend.	
ME	10	64	2	2	78
MP	14	54	-	-	68
MH	-	20	-	-	20
ES	10	19	-	-	29
POL	11	16	-	-	27
FMV celkem	45	173	2	2	222

Vysvětlivky:

ME - Mezinárodní ekonomické vztahy

MP - Mezinárodní politické vztahy

MH - Obchodní a mezinárodní hospodářské právo

ES -Evropská studia

POL - Politologie

4.5 Počty zahraničních studentů

4.5.1 Bakalářské a magisterské studijní programy

Pokud jde o počty zahraničních studentů, nedošlo v bakalářských a magisterských programech oproti předchozímu roku k výraznější změně. Nárůst počtu cizinců v bakalářských programech je způsoben přechodem k dělenému typu programu u oboru Mezinárodní obchod.

Tab. 4.7: Počty studentů cizího občanství v roce 2003 - stav k 31.10.2003

Obor	Bakalářský program			Navazující magisterský program			Magisterský program			FMV celkem		
	2002	2003	změna v %	2002	2003	změna v %	2002	2003	změna v %	2002	2003	změna v %
MO	199	224	+12,6	28	21	- 25,0	107	96	- 10,3	334	341	+ 2,0
PP							53	45	-15,1	53	45	- 15,1
CR				1	0	- 100				1	0	- 100
EI				4	4	0				4	4	0
KP				2	1	- 50,0				2	1	- 50,0
MP				10	8	-20,0				10	8	-20,0
MS							54	64	+18,5	54	64	+18,5
FMV	199	224	+12,6	45	34	-24,4	214	205	-4,21	458	463	+1,0

Vysvětlivky:

MO – Mezinárodní obchod

PP – Podnikání a právo

CR – Cestovní ruch

EI – Evropská integrace

KP – Komerční právo

MP – Mezinárodní politika a diplomacie

MS – Mezinárodní a evropská studia - diplomacie

4.5.2 Doktorské studijní programy

V akademickém roce 2003/04 se mírně zvýšil zájem o doktorské studium ze strany zahraničních studentů. Bylo přijato 6 cizích státních příslušníků. Celkově studuje na fakultě 20 cizinců ze 13 států (Arménie, Bulharsko, Jemen, Kazachstán, Maroko, Německo, Rumunsko, Rusko, Slovensko, Slovinsko, Srbsko, Súdán, Vietnam). Dva studenti mají vládní stipendium (po jednom z Arménie a Rumunska).

Tab. 4.8: Počty zahraničních studentů v doktorských programech – stav k 31. 10. 2003

Obor	Prezenční	Distanční/komb.	Samoplátci	Vládní stip.	Celkem
ME	-	6	2	2	10
MP	-	3	-	-	3
MH	-	-	-	-	-
ES	1	-	-	-	1
POL	3	3	-	-	6
FMV celkem	4	12	2	2	20

Vysvětlivky:

ME – Mezinárodní ekonomické vztahy

MP – Mezinárodní politické vztahy

MH – Obchodní a mezinárodní hospodářské právo

ES – Evropská studia

POL - Politologie

4.6 Počty absolventů

4.6.1 Bakalářské a magisterské studijní obory

V roce 2003 úspěšně ukončilo studium v bakalářských a magisterských programech na Fakultě mezinárodních vztahů celkem 457 absolventů. Vzhledem k tomu, že většina absolventů bakalářských programů na fakultě pokračuje ve studiu navazujících magisterských programů a v minulosti došlo ke změnám ve struktuře typů programů, do nichž byli studenti přijímáni, lze srovnávat především počet absolventů magisterských programů, tzn. těch, kteří studium ukončí získáním titulu inženýr. Zatímco v roce 2002 ukončilo magisterské programy na fakultě 402 absolventů, v roce 2003 se tento počet zvýšil na 406, tedy o 1 %. Pokles počtu absolventů bakalářských programů vyplývá z toho, že po určité období do těchto programů nebyli přijímáni studenti. Pětileté magisterské programy Mezinárodní obchod, Podnikání a právo a Mezinárodní a evropská studia – diplomacie dosud neabsolvoval žádný student.

Tab. 4.9: Počty absolventů bakalářských a magisterských programů v roce 2003

Obor	Bakalářské programy (Bc.)		Magisterské programy (Ing.)	
	2002	2003	2002	2003
MO	261	45	260	246
PP	43	6	-	-
CR	-	-	26	39
EI	-	-	14	32
KP	-	-	34	36
MP	-	-	68	53
FMV celkem	304	51	402	406

Vysvětlivky:

MO – Mezinárodní obchod

PP – Podnikání a právo

CR – Cestovní ruch

KP – Komerční právo

MP – Mezinárodní politika a diplomacie

EI – Evropská integrace

4.6.2 Doktorské programy

S nárůstem počtu studentů doktorského studia se daří zvyšovat počty absolventů. Pro srovnání, v roce 2000 úspěšně ukončilo studium 6 absolventů, v roce 2001 10 absolventů, v roce 2002 to bylo 11 doktorandů a v roce 2003 níže uvedených 19 absolventů. Následující tabulka zachycuje i rozložení mezi obory.

Tab. 4.10: Počty absolventů doktorského studia v roce 2003

Obor	Počet absolventů
Mezinárodní ekonomické vztahy	9
Mezinárodní politické vztahy	2
Obchodní a mezinárodní hospodářské právo	6
Politologie	2
FMV celkem	19

4.7 Inovace uskutečňovaných studijních programů a uplatnění nových forem studia

V roce 2003 rozšířila Fakulta mezinárodních vztahů nabídku vedlejších specializací pro magisterské programy o dvě nové, a to Rozvojová studia a Studia frankofonních zemí. V rámci rozvojových a transformačních projektů se několik učitelů fakulty zapojilo do celoškolského projektu tvorby předmětů v distanční formě – v daném případě za použití e-learningového autorského nástroje eDoceo. Další inovace a tvorba nových předmětů je podrobněji popsána v kapitolách věnovaných jednotlivým katedrám.

Na úrovni fakulty proběhla také pravidelná aktualizace oborových předmětů doktorského studia. Připraveno bylo několik nových volitelných předmětů. Na celoškolské úrovni byla jednání Rady doktorského studia soustředěna na rozsah povinných celoškolských předmětů a diferenciaci výuky ekonomie pro jednotlivé obory.

4.8 Nové studijní programy

V roce 2003 byl předán Akreditační komisi vlády návrh na akreditaci dvouletého navazujícího magisterského programu Politologie, obor Politologie. Fakulta dále připravila k akreditaci doktorský studijní program zaměřený na oblast aplikované lingvistiky - odborné komunikace v mezinárodních ekonomických vztazích. Vycházela přitom ze snahy umožnit akademickým pracovníkům jazykových kateder zvyšování kvalifikace v doktorském studiu výrazně orientovaném na budoucí pedagogické i vědecké zaměření těchto kateder na VŠE. Obsah programu je po celoškolské diskusi připraven k odeslání na Akreditační komisi vlády.

4.9 Uplatnění absolventů na trhu práce, hodnocení nabídky studijních programů

Fakulta provádí každoročně anketní šetření mezi absolventy magisterských studijních programů. Cílem průzkumu je zjistit, kdo jsou budoucí zaměstnavatelé absolventů Fakulty mezinárodních vztahů, jak snadno či obtížně se tito absolventi na trhu práce umísťují, případně jaká jsou jejich očekávání. Za nejvýznamnější závěry lze považovat následující:

- Nejčastějšími zaměstnavateli absolventů fakulty jsou soukromé společnosti pod zahraničním kapitálovým vlivem se sídlem v Praze.
- Nejčastěji se absolventi orientují na obchodní činnost, poradenství a audit, reklamní a komunikační služby a práci v médiích.
- Procento absolventů, kteří ve chvíli promoce dosud neznají svého budoucího zaměstnavatele, přestože práci hledali, představovalo 26 %. Větší problémy s hledáním zaměstnání mají ženy.
- Významnou konkurenční výhodou absolventů fakulty je jazyková vybavenost a průřezové mezioborové znalosti získané např. díky vedlejším specializacím.
- Roste podíl absolventů, kteří chtějí dále pokračovat ve studiu. V roce 2003 to bylo 27 %.

4.10 Studijní neúspěšnost

4.10.1 Bakalářské a magisterské studijní obory

Tab. 4.11: Studijní neúspěšnost v akademickém roce 2002/2003

	Studijní program								
	bakalářský			navazující magisterský			magisterský pětiletý		
	aktivní	úbytky	%	aktivní	úbytky	%	aktivní	úbytky	%
FMV	1 063	121	11,38	1 035	46	4,44	1 160	69	5,95
VŠE	4 495	915	20,35	4 251	284	6,68	5 186	602	11,38

Poznámka:

„aktivní“ – položka uvádí počet studentů k 31.10.2002 a to bez studentů, kteří měli studium přerušené

„úbytek“ – položka uvádí počet studentů, kteří zanechali nebo nedokončili studium po 1.9.2002 do 31.8.2003

Studijní neúspěšnost je na Fakultě mezinárodních vztahů ve srovnání s průměrem školy velmi nízká. Koncentruje se do období po prvním semestru, kdy studenti musí splnit alespoň deset započitatelných kreditů, a dále do období 3. až 4. semestru bakalářského, resp. pětiletého magisterského studia, kdy pro studenty představuje největší problém složení alespoň tří bakalářských (souborných) zkoušek z celoškolsky povinných předmětů. Výsledky u oborových předmětů a především výsledky v navazujícím magisterském programu a u státních závěrečných zkoušek jsou výrazně lepší než celoškolský průměr. Studijní neúspěšnost významně koreluje s požadavky, které museli studenti splnit při přijetí ke studiu na fakultu a daný obor studia.

4.10.2 Doktorské studijní programy

Tab. 4.12: Studijní neúspěšnost v akademickém roce 2002/03 v doktorských programech

Obor	Neplnění povinností	Ukončení studia na vlastní žádost	Celkem
Mezinárodní ekonomické vztahy	6	1	7
Mezinárodní politické vztahy	9	2	11
Obchodní a mezinárodní hospodářské právo	3	-	3
Evropská studia	2	1	3
Politologie	4	3	7
FMV celkem	24	7	31

V roce 2003 bylo ukončeno studium 31 doktorandům, třem čtvrtinám pro neplnění studijních povinností (ve většině případů vypršela zákonná doba studia), jedna čtvrtina ukončila studium na vlastní žádost (většinou z rodinných důvodů). Za hlavní příčinu studijní neúspěšnosti lze považovat nezvládnutí intenzivní pracovní zátěže v běžném zaměstnání a požadavků doktorského studia.

4.11 Možnost studia handicapovaných uchazečů

Možnosti studia handicapovaných uchazečů jsou zajišťovány na úrovni celé školy, a to především technickým vybavením budov – bezbariérový přístup, možnost využívat ke komunikaci informační technologie atd. K řešení situace jednotlivých handicapovaných studentů přistupuje fakulta individuálně s ohledem na charakter postižení. Smyslem je plná integrace do běžného studijního kolektivu. V roce 2003 se přijímacího řízení na bakalářský obor Mezinárodní obchod účastnil jeden nevidomý uchazeč a jedna uchazečka s vážnou vadou zraku. Oběma fakulta vytvořila podmínky pro regulérní absolvování zkoušek.

4.12 Poskytovaná stipendia

Fakulta poskytuje stipendia na základě Stipendijního řádu fakulty v závislosti na stavu finančních prostředků ve stipendijním fondu FMV v daném kalendářním roce. Typy a rozsah vyplácených stipendií v akademickém roce 2002/2003 a 2003/2004 ukazuje následující tabulka. Zlepšení situace pro fakultu by mohla přinést na celoškolské úrovni projednávaná změna metodiky generování zdrojů na stipendia, která by ve větší míře brala v úvahu nejen počet studentů fakulty, ale také dosahované studijní výsledky.

Tab. 4.13: Stipendia přiznaná v akademickém roce 2002/03 a 2003/04

I. Prospěchové stipendium:			
Rok 2002/2003		Rok 2003/2004	
výše stipendia	počet studentů	výše stipendia	počet studentů
1000,-	23	1200,-	35
600,-	80	700,-	72
300,-	57	500,-	66
celkem prospěchová	160		173

II. Mimořádné stipendium:			
Rok 2002/2003		Rok 2003/2004	
Podle §4, odst. 1		Podle §4, odst. 1	
výše stipendia	počet studentů	výše stipendia	počet studentů
1000,-	30	1000,-	31
podle § 4, odst. 2d)		podle § 4, odst. 2d)	
výše stipendia	počet studentů	výše stipendia	počet studentů
1000,-	29	1500,-	41
podle § 4, odst. 3a)		podle čl. 4, odst. 3a)	
výše stipendia	počet studentů	výše stipendia	počet studentů
2000,-	2		
podle § 4, odst. 3b)		podle § 4, odst. 3b)	
3000,-	1		
celkem mimořádná	62	celkem mimořádná	72

5. Informační a komunikační technologie

Významnou změnou nejen z hlediska fakulty, ale celé školy bylo ukončení provozu stávajícího poštovního programu Paegas v červnu 2003 a přechod na program Lotus Notes (který byl původně plánován již dříve), zatím převážně ve variantě INotes (přístup přes webové rozhraní).

Většina učitelů se proto v období od června do října zúčastnila školení, jehož obsahem bylo seznámení nejen se změnami při práci s poštou, ale i dalšími funkcemi, které program i ve variantě INotes poskytuje (seznamy úkolů, plánování schůzek aj.).

Plná verze Lotus Notes poskytuje celou řadu další možností, výhledově se počítá mimo jiné se sdílením a elektronickým oběhem dokumentů a formulářů. Masové nasazení plné verze Lotus Notes je však podmíněno celou řadou předpokladů: organizační, technické, finanční, další vyškolení uživatelů aj.

Přechod na Lotus Notes resp. INotes současně dost zásadně ovlivnil původní záměry, pokud jde o nákup výpočetní techniky. Ukázalo se totiž, že INotes je natolik na procesor a paměť náročná aplikace, že na značné části stávajících PC ji lze provozovat jen s obtížemi a značným nepohodlím pro uživatele.

Proto bylo nutno (stejně jako v předchozím roce) soustředit rozhodující část finančních prostředků na obnovu počítačů a maximálně omezit nákup jiných, byť potřebných zařízení (notebooky, tiskárny, jiné periferie). Navíc v rozpočtu VŠE bylo pro tyto účely reálně méně prostředků než v předchozím roce.

A tak jen díky použití jiných zdrojů (grant, věda) spolu s nákupem části počítačů bez monitoru bylo dosaženo toho, že v lokalitě Žižkov se podařilo nahradit alespoň nejvíce nevyhovující PC novými, zatímco pro lokalitu Jižní Město již zbylo jen velmi málo nových PC. Vybavenost na JM se podařilo aspoň zčásti vykompenzovat využitím starších, ale ještě vyhovujících PC, která byla uvolněna z učeben.

Kromě PC proto fakulta zakoupila jen dva notebooky, které jsou určeny především pro použití při přednáškách v učebnách v kombinaci s data-projektory, a tiskárny tam, kde to bylo nutné.

Kromě již zmíněného školení Lotus Notes/INotes (které vzhledem k počtu účastníků z celé VŠE prováděla externí firma) se někteří zaměstnanci účastnili dalších školení, která zajišťovali pracovníci výpočetního centra.

Vedle změny poštovního programu došlo v průběhu letních prázdnin z technických důvodů (ukončení podpory u řady výrobců síťových zařízení) rovněž k upgradu na vyšší verzi Novell Netware a úplné náhradě protokolu IPX protokolem TCP/IP i ve vnitřní síti školy, a tedy i přeinstalaci všech PC. Vzhledem k automatizaci těchto kroků a pečlivé přípravě jak výpočetního centra, tak fakulty, jsme v této souvislosti nezaznamenali žádné větší problémy.

6. Věda a výzkum

6.1 Vědecko - výzkumná činnost

Předmětem dlouhodobého výzkumu na Fakultě mezinárodních vztahů je problematika vnějších ekonomických a politických vazeb České republiky včetně souvisejících právních otázek. V rámci této problematiky se vědecké aktivity pracovníků fakulty soustřeďují zejména na otázky integračních a globalizačních procesů a jejich dopad na českou ekonomiku v mezinárodním srovnání.

Pro naplňování výzkumných cílů na fakultě byl vytvořen Institut integrace ČR do evropské a světové ekonomiky, který je řešitelským a koordinačním pracovištěm výzkumného záměru „Ekonomické, právní a politické problémy integrace ČR do evropské a světové ekonomiky“. Jeho výzkum probíhá v rámci pěti dílčích tematických záměrů:

- Institucionální problémy vnějších ekonomických vztahů,
- Růst, strukturální změny a vnější vztahy české ekonomiky,
- Komparativní postavení ČR v mezinárodních ekonomických vztazích,
- Nové jevy a souvislosti v soudobém globalizačním procesu a jejich vliv na českou ekonomiku,
- Vývoj zahraniční politiky ČR.

Podrobně je vědecko-výzkumná aktivita tohoto pracoviště charakterizována v samostatné kapitole této výroční zprávy.

Výzkum realizovaný v rámci Výzkumného záměru doplňují na Fakultě mezinárodních vztahů organizačně a finančně výzkumy prováděné v rámci pěti grantů Grantové agentury ČR (GA ČR), dvou projektů AKTION, jednoho grantu vypsaného Ministerstvem zahraničních věcí a čtyř projektů Interní grantové agentury VŠE (IGA VŠE).

Jedná se o:

- GA 402/02/1272 – Euroatlantický prostor 2000
Řešitel: doc. Ing. Eva Cihelková, CSc.
- GA 402/02/1546 – Přípravenost českých podnikatelských subjektů na vstup do EU
Řešitel: doc. Ing. Hana Machková, CSc.
- GA 402/03/1284 – Ceny v zahraničním obchodě ČR
Řešitel: Ing. Václav Nešvera, CSc.
- GA 402/03/1332 – Konkurenceschopnost, růst a mezinárodní vztahy české ekonomiky v prvních letech nové dekády (vybrané problémy)
Řešitel: doc. Ing. Alois Holub, DrSc.
- GA 402/03/1287 – Efekty státní pomoci v procesu ekonomické transformace
Řešitel: Ing. Eva Klvačová, CSc.
- RB6/4/03 (MZV) – ČR-Rakousko: možnosti a limity vzájemné spolupráce
Řešitel: doc. Ing. Eva Cihelková, CSc.
- 35p15 (AKTION) – Tourismusland Österreich – Inspiration für Tschechien, Wissenschaftliche Studentenexkursion mit Projektarbeit in Wien
Řešitel: Mgr. Eva Payerl
- 35p7 (AKTION) – Vybrané oblasti rakouského a českého soukromého práva v právním srovnání
Řešitel: prof. JUDr. Jan Dědič
- IG 022206 (IGA VŠE) – Udržitelný rozvoj cestovního ruchu – důležitý předpoklad rozvoje cestovního ruchu v rámci sjednocené Evropy
Řešitel: doc. Ing. Jarmila Indrová, CSc.

- IG 202012 (IGA VŠE) – Analýza současného stavu odborné jazykové přípravy na magisterském stupni VŠE a jiných společenskovedních fakult v ČR vzhledem k nezbytnosti interdisciplinární kompetence klíčových expertů ve strukturách EU a v dalších mezinárodních institucích
Řešitel: PhDr. Adriana Krásová
- IG 12022 (IGA VŠE) – Analýza negativního dopadu „západoevropského“ nacionalismu na proces rozšiřování EU
Řešitel: Ing. Pavlína Pecherová
- IG 208023 (IGA VŠE) – E-learning a jeho postupná integrace do výuky odborného ekonomického španělského jazyka
Řešitel: doc. PhDr. Vlasta Hlavičková, CSc.

Organizačně a ekonomicky je na Fakultu mezinárodních vztahů také začleněno Centrum evropských studií, které bylo zřízeno v souvislosti s přípravou České republiky na vstup do Evropské unie. Vědeckovýzkumné projekty realizované tímto centrem jsou podrobně popsány v samostatné kapitole. Díky partnerství Centra evropských studií s Konrad Adenauer Stiftung bylo možné vypdat projekty GRACES a finančně podpořit konání celé řady konferencí.

6.2 Publikační činnost

Publikační aktivity pracovníků fakulty se ve srovnání s rokem 2002 zvýšily zejména u knižních monografií, učebnic a příspěvků ve sbornících z konferencí s mezinárodní účastí. Zatímco v roce 2002 pracovníci fakulty publikovali celkově 387 různých titulů, v roce 2003 se tento počet zvýšil na 424. Podrobný přehled podle typů publikací, kateder a pracovišť fakulty uvádí následující tabulka.

Tab. 6.1: Přehled publikační činnosti FMV za rok 2003 podle typů publikací

Katedra	Typ publikace																			Celkem
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
KAJ	-	1	-	1	-	-	-	4	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	8
KCR	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	2	-	-	-	1	1	-	1	8
KMO	3	1	4	13	-	-	6	4	75	3	-	15	2	-	-	7	-	1	-	134
KNJ	-	3	-	7	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15
KOPKK	1	2	-	-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
KPOL	2	-	6	2	-	-	-	9	5	10	-	1	-	1	1	6	-	-	1	44
KPEP	2	-	-	3	-	-	3	2	11	-	-	-	-	4	-	-	-	-	3	28
KROJ	-	-	-	16	-	-	-	7	7	-	-	-	-	6	-	-	-	-	17	53
KRUJ	-	1	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
KSE	5	5	37	4	-	-	2	19	-	-	2	2	2	-	-	4	-	2	8	92
SMS JM	3	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6
IČRE	2	-	6	5	-	-	-	7	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	23
Celkem	18	13	53	51	-	-	16	63	100	13	4	23	4	11	1	18	1	3	32	424

Vysvětlivky k typům publikací :

1 – Knižní monografie	11 – Výzkumná zpráva– pro potřeby státní správy
2 – Knižní monografie – učebnice	12 – Výzkumná zpráva – oponovaná
3 – Knižní monografie – příspěvek	13 – Výzkumná zpráva – report
4 – Příspěvek ve sborníku z konference s mezinárodní účastí	14 – Sestavovatelské práce (monografie, sborník, číslo časopisu)
5 – Příspěvek ve sborníku z tuzemské konference	15 – Překladatelské práce
6 – Abstrakt příspěvku na konferenci publikovaný ve sborníku	16 – Recenze
7 – Skripta	17 – Oponentský posudek
8 – Článek v časopise – recenzovaný	18 – Kvalifikační práce (doktorská, habilitační ...)
9 – Článek v časopise – nerecenzovaný	19 – Jiný druh publikace
10 – Článek v denním tisku	

7. Akademičtí pracovníci

Na katedrách a institutech Fakulty mezinárodních vztahů působilo v roce 2003 celkem 197 akademických pracovníků. Ve srovnání s rokem 2002 došlo k nárůstu fyzického počtu pracovníků o 20, přepočteného počtu pracovníků o 14,6. Nárůst fyzického počtu pracovníků byl spojen s realizací záměru VŠE snížit počet studentů na 1 pedagoga a současně preferovat přijímání mladých pracovníků. Z hlediska kvalifikační struktury zůstal největší podíl akademických pracovníků zařazen v kategorii odborný asistent (126 pracovníků, z toho do 48 let 73 pracovníků). Na FMV působilo k 31. 12. 2003 celkem 14 profesorů a 33 docentů. O celkových počtech a působení na katedrách či dalších organizačních složkách fakulty informují následující tabulky.

Tab 7.1: Celkový a přepočtený počet pracovníků – podle kateder (stav k 31. 12. 2003)

Katedra	Fyzický počet	Průměrný přepočtený počet
Katedra anglického jazyka	37	36,50
Katedra cestovního ruchu	6	5,25
Katedra mezinárodního obchodu	19	17,99
Katedra německého jazyka	22	22,00
Katedra obchodního podnikání a komerčních komunikací	16	12,56
Katedra politologie	9	9,00
Katedra podnikového a evropského práva	20	15,57
Katedra ruského jazyka	4	3,90
Katedra románských jazyků	23	20,98
Katedra světové ekonomiky	17	14,00
Středisko mezinárodních studií JM	24	12,65
Celkem	197	170,40
Výzkumné středisko integrace ČR do evropské a světové ekonomiky	12	9,18

Tab 7.2: Kvalifikační struktura akademických pracovníků (stav k 31. 12. 2003)

	Počet pracovníků	% z celkového počtu
Profesor	14	6,7
Docent	33	15,8
Odborný asistent	126	60,3
Asistent	21	10,0
Lektor	3	1,4
Vědecký pracovník	12	5,8
FMV celkem	209	100,0

Tab. 7.3: Věková struktura akademických pracovníků

	Počet pracovníků dané kategorie					
	do 28 let	28-38 let	38-48 let	48-58 let	58-68 let	68 a více
Profesor	0	0	2	2	4	6
Docent	0	0	7	12	7	7
Odborný asistent	4	24	45	41	9	3
Asistent	14	7	0	0	0	0
Lektor	0	2	1	0	0	0
Vědecký pracovník	1	3	0	0	1	7

8. Mezinárodní spolupráce ve vzdělávání

Fakulta mezinárodních vztahů vycházela při realizaci zahraničních styků z celoškolských priorit včetně dalšího zkvalitňování spolupráce s partnerskými školami v Evropě i na ostatních kontinentech (PIM, CEMS, APSIA apod.). Zvláštní pozornost je stále věnována vysokým školám v členských státech EU s ohledem na předpokládaný vstup České republiky v roce 2004.

Za významný úspěch v oblasti zahraničních vztahů lze považovat již sedmé prodloužení projektu "Programme Leading to a M.A. Degree in Economics of International Trade and European Integration", financovaného EU. Výuka tohoto programu je roční: 2 trimestry probíhají na zahraniční univerzitě a 3. trimestr na VŠE v Praze. Studium je doplněno zpracováním disertační práce na téma z mezinárodního obchodu či evropské integrace. Program probíhá ve spolupráci s následujícími univerzitami - Staffordshire University - Stoke on Trent, University Antwerpen - RUCA, Free University of Brussels, Universidad de Cantabria - Santander a Università degli Studi di Bari. V roce 2001 byla do projektu začleněna francouzská Université Lille a od akademického roku 2002/2003 se zvýšil počet míst vyčleněných pro studenty VŠE na osm.

Skladba studovaných předmětů je dána (pouze 2 předměty jsou volitelné, student si z těchto dvou předmětů - EU Transport Policy, The Politics of EEI - volí jeden). Vyučované předměty mají vazbu na mezinárodní obchod - např. International Trade: Theory and Policy, International Economic Organizations, International Finance atd. či na evropskou integraci - např. Economics of European Integration, EU Law and Regulations, EU Labour Market and Social Policy atd. Kromě toho studenti v prvním trimestru studují ekonomický základ - Advanced Macroeconomics, Advanced Microeconomics and Econometrics. Již více než sto studentů VŠE absolvovalo toto roční specializované studium na partnerských západoevropských univerzitách společně se svými kolegy ze šesti univerzit EU. Studijní kolektiv má v průměru 20 až 25 posluchačů.

Důležitou zahraniční akcí FMV v červnu 2003 na FMV VŠE byl pražský mítink direktoria programu "MA International Trade and European Integration". Druhou částí jednání direktoria bylo dvoudenní výjezdní zasedání v jihomoravském regionu. Vedle přednášek k problematice rozvoje jižní Moravy se uskutečnila exkurze do výrobních závodů společnosti "Znovín" ve Znojmě a Šatově.

FMV pokračuje ve spolupráci s francouzskými univerzitami. V rámci projektu na zvyšování kvalifikace pedagogů FMV byly v roce 2003 realizovány studijní pobyty na Université de Nice - Sophia Antipolis, IAE de Paris, Université Paris I-Panthéon - Sorbonne a Université Jean Moulin, Lyon.

Od roku 1995 je VŠE - Fakulta mezinárodních vztahů jako jediná vysoká škola z České republiky aktivním členem v organizaci "Diplomatic Academies and Institutes of International Relations" sídlící ve Vídni a sdružující univerzity a diplomatické akademie ze sedmdesáti zemí světa.

Fakulta byla jedním z iniciátorů vytvoření Asociace středo- a východoevropských zemí pro mezinárodní studia - CEEISA s ústředím v Praze na VŠE. Prezidentkou se stala v roce 1999 na tříleté období prof. PhDr. Zuzana Lehmannová, CSc. V roce 2002 byla jmenovaná opět zvolena prezidentkou CEEISA na druhé funkční období.

Z aktivit FMV VŠE pokračuje spolupráce s "Dublin Institute of Technology", druhou nejvýznamnější vysokou školou v Irské republice. Irskou stranu v jednáních reprezentuje:

- prof. Frank Mc Mahon, prorektor, externí člen Vědecké rady FMV VŠE - prof. Paul O'Sullivan, děkan, Faculty of Business - prof. Patrick O'Neill, Head of School for Retail and Service. Dosavadní spolupráce a výhledová kooperace je zaměřena na přípravu nového

curricula v oblasti retailingu a komerčních komunikacích. Pokračují krátkodobé vzájemné pobyty pedagogů a přípravy společných odborných publikací.

V roce 2003 pokračovala spolupráce s Faculty of Tourism and Food, D.I.T. Partnerem FMV v přípravě společných projektů je prof. Joseph Ruddy, proděkan fakulty a vedoucí School of Hospitality Management and Tourism, D.I.T. Dublin. Vedení katedry cestovního ruchu FMV jednalo v roce 2003 o nových formách spolupráce přímo na fakultě D.I. T.

Katedra cestovního ruchu spolupracovala se zahraničními univerzitami v rámci přípravy nového studijního oboru. Pokračovala práce v CENU /Comité Européen de Normalisation v pracovní komisi Study Languages Tours. Výsledky práce komise byly publikovány v České republice a jsou bezprostředně využívány jak v pedagogické, tak i vědecké práci katedry.

V roce 2002/2003 i 2003/2004 pokračovala FMV v kooperaci s John Marshal Law School, Chicago. Konkrétním vyústěním odborných kontaktů byl přednáškový cyklus prof. Michaela P. Senga.

FMV VŠE jako jediná z českých vysokých škol vstoupila do mezinárodní vědecké spolupráce evropských škol v oblasti výuky předmětu - komerční komunikace. V dubnu 2003 se uskutečnila první konference zástupců vysokých škol majících ve své výuce tuto specializaci, na Barcelonské univerzitě za účasti pedagogů FMV VŠE. Fakulta mezinárodních vztahů byla pověřena, aby v koordinaci s Asociací komerčních agentur České republiky organizovala "Druhou mezinárodní konferenci o harmonizaci výuky komerčních komunikací", která se uskuteční ve dnech 17. - 19. června 2004 na VŠE.

Návštěva prof. Pierre Allana, děkana ekonomické fakulty Ženevské státní univerzity, na FMV VŠE v červnu 2003 umožnila přípravu smlouvy o vzájemné vědecko-výzkumné a pedagogické spolupráci mezi oběma fakultami. Dohoda by měla být zaměřena především na oblast mezinárodních vztahů s realizací od roku 2005.

Na XIX. Světovém politologickém kongresu v Durbanu, JAR 2003 byla doc. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc. znovu zvolena za členku Výkonného výboru Mezinárodní politologické asociace IPSA a jmenována viceprezidentkou IPSA.

Dvoustranná spolupráce FMV se zahraničím:

- Belgie - University Antwerpen - RUCA
- Free University, Brussels
- Francie - Université Lille.
- Université de Nice - Sophia Antipolis
- Université Paris I-Panthéon - Sorbonne
- Université Jean Moulin, Lyon 3
- ESCP-EAP- Paříž
- Audencia Nantes

- Irsko - Institut of Technology, Dublin
- Itálie - Università degli Studi di Bari
- Německo - Hochschule für Wirtschaft und Technik, Dresden
- Nizozemsko - The Hotelschool Haag
- Rusko - MGIMO - Moskevský státní ústav mezinárodních vztahů
- Slovensko – Ekonomická univerzita, Bratislava
- Španělsko - Universidad de Cantabria, Santander - Universidad de Granada
- Uzbekistan - Uzbeká univerzita mezinárodních vztahů a obchodu
- Velká Británie - Staffordshire University, Stoke-on- Trent
- Metropolitan University, Manchester
- University of Westminster, London

Nově od roku 2002:

- Německo - Universita Siegen

Další partnerské školy:

- ČLR - Renmin University, Eastem Europe and Central Asia Studies Institute, Beijing
- Foreign Affairs College, Beijing
- Francie - Université Aix-en-Provence
- Ecole Supérieure de Commerce, Dijon
- Obchodní komora - Région Centre, Université Orléans
- Irsko - University of Limerick
- Itálie - Università Bologna
- Kypr - College of Tourism & Hotel Management, Nicosia
- Polsko - Institut mezinárodních vztahů při Varšavské univerzitě
- Rakousko - Diplomatische Akademie, Wien
- Švýcarsko - Faculty of Economic and Social Sciences, University of Geneva
- USA - Georgetown University, Edmund Walsh School of Foreign Service, Institute for Study of Diplomacy, Washington
- Rochester Institute of Technology, Rochester
- Hospitality & Service Management, College of Applied Science and Technology, New York
- University of Denver, School of International Studies, Denver
- University of Pittsburg, Graduate School of Public and International Affairs
- John Marshall Law School, Chicago
- Tufts University, The Fletcher School of Law & Diplomacy, Madfor, Maryland
- Velká Británie - University of Surrey - St. Mary
- Thames Valey University, London

Podrobný přehled zahraničních cest pracovníků kateder za rok 2003 uvádí následující tabulka.

Tab. 8. 1: Počet zahraničních výjezdů v roce 2003 podle jednotlivých kateder

Katedra	Počet výjezdů
Katedra anglického jazyka	3
Katedra cestovního ruchu	4
Katedra mezinárodního obchodu	23
Katedra německého jazyka	8
Katedra obchodního podnikání a komerčních komunikací	5
Katedra politologie	11
Katedra podnikového a evropského práva	12
Katedra románských jazyků	4
Katedra ruského jazyka	0
Katedra světové ekonomiky	23
Středisko mezinárodních studií JM	23
Institut integrace ČR do evropské a světové ekonomiky	14
FMV celkem	130

Tab. 8. 2: Přehled zahraničních pobytů pracovníků FMV v roce 2003

Teritorium	do 1 týdne	do 1 měsíce	do 3 měsíců	do 6 měsíců	nad 6 měsíců	celkem
Střední a východní Evropa	38	2	0	0	0	40
USA	1	4	1	0	0	6
Západní Evropa	59	16	1	0	0	76
Ostatní	4	3	1	0	0	8
Celkem	102	25	3	0	0	130

9. Rozvojové projekty

V roce 2003 získala Fakulta mezinárodních vztahů od MŠMT zdroje na uskutečnění dvou rozvojových projektů:

- Projekt **Mezinárodní obchod** (Evidenční číslo: 247)

V rámci projektu rozvoje bakalářských studijních programů k realizaci Boloňské deklarace bylo požadováno přidělení dotace pro 120 studentů 1. ročníku oboru Mezinárodní obchod (nový projekt) a pro 198 studentů téhož oboru ve 2. a 3. ročníku studia (pokračující projekt). Vzhledem k úpravě metodiky financování, byla poskytnuta dotace pouze na nový projekt, v jehož rámci bylo ke studiu přijato 120 studentů, zapsáno 108 přijatých.

V souladu se schváleným způsobem financování rozvojových projektů na VŠE byly finanční prostředky použity pouze k posílení mzdových prostředků fakulty, včetně úhrad sociálního a zdravotního pojištění a rozděleny mezi katedry, které podle vzorového studijního plánu zajišťují výuku studentů prvního semestru, a to podle podílu na jejich výuce. Přidělené prostředky byly vyčerpány v plném rozsahu.

- **Program zvyšování odborné a pedagogické úrovně akademických pracovníků** (Evidenční číslo: 135)

Projekt byl orientován na zpracování habilitačních prací a vědeckých publikací nutných k zahájení profesorských a habilitačních řízení. Do projektu přípravy profesorských řízení byli v roce 2003 zařazeni 4 akademičtí pracovníci:

doc. Ing. Jana Nagyová, CSc.
doc. PhDr. Jan Rataj, CSc.
doc. Ing. Lenka Turnerová, CSc.
doc. Ing. Dana Zadražilová, CSc.

a do projektu přípravy habilitačního řízení 3 akademičtí pracovníci

Ing. Vlasta Adámková, CSc.
JUDr. Jiřina Kotoučová, Ph.D.
Ing. Milan Postler, Ph.D.

V rámci projektu, který byl ke zvyšování odborné a pedagogické úrovně akademických pracovníků schválen MŠMT v roce 2001/2002, pokračují v přípravě profesorského řízení:

doc. JUDr. Martin Boháček, CSc.
doc. JUDr. Michal Spirit, Ph.D.

a v přípravě habilitačních řízení:

PhDr. Lenka Adamcová, CSc.
JUDr. Miluše Kalinová, Ph.D.
Ing. Vladimíra Khelerová, CSc.
JUDr. Milena Soušková, Ph.D.

V průběhu roku 2003 bylo Vědeckou radou fakulty schváleno jmenování profesorem: doc. Ing. Evy Cihelkové, CSc., doc. Ing. Františka Drozenu, CSc., doc. Ing. Václava Kubišty, CSc. a doc. Ing. Hany Machkové, CSc. a jmenování docentem: JUDr. Jany Reschové, CSc. a Ing. Miroslavy Zamykalové, CSc.

10. Zprávy o činnosti kateder

10.1 Katedra anglického jazyka

Katedra anglického jazyka je nejpočetnější katedrou FMV i nejpočetnější katedrou angličtiny v ČR. Počet jejích členů kolísá mezi 36 – 40 učiteli (v roce 2003 to bylo 36,5 učitelů). Vzhledem k tomu, že většina studentů volí angličtinu jako svůj první jazyk, učí členové katedry v průměru přes 5000 studentů za semestr.

Studijní a pedagogická činnost

V roce 2003 vyšlo nové upravené vydání knihy English for Economists doplněné novými nahrávkami (všichni autoři členové KAJ), která je základní učebnicí třísemestrálního kurzu angličtiny v mikro a makro ekonomii. Studium jazyka pokračuje ve třech specializacích (Obchodní angličtina, Angličtina v právních textech a Angličtina v evropských studiích) a dále nabízíme širokou škálu volně volitelných kurzů angličtiny z oblasti marketingu, managementu, bankovníctví, účetnictví, turismu atd.

V současné době má katedra dvě vedlejší specializace Komerční jazyky (společně s ostatními jazykovými katedrami) a Anglo-americká studia. Úspěšně se rozvíjejí a jsou neustále inovovány. V ak. r. 2003/4 byla do AAS nově zařazena přednáška Law and Economics ve spolupráci s katedrou hospodářské politiky Fakulty národohospodářské. Katedra dále zorganizovala týdenní intenzivní jazykový seminář pro pracovníky Výzkumného ústavu rostlinné výroby a intenzivní seminář pro učitele VŠE, kteří vyučují v anglickém jazyce.

Vědecko výzkumná činnost

V roce 2003 byl úspěšně obhájen výzkumný projekt pracovníků KAJ v rámci Interní grantové agentury VŠE: Analýza současného stavu odborné jazykové přípravy na magisterském stupni VŠE a jiných společenskovedních fakultách v ČR vzhledem k nezbytnosti interdisciplinární kompetence klíčových expertů ve strukturách EU a v dalších mezinárodních institucích. Vzhledem ke své vysoké aktuálnosti byl přínos projektu velmi kladně hodnocen na VŠE i mimo školu.

Od počátku devadesátých let se pracovníci katedry zabývají terminologií v oblasti ekonomické, finanční, účetní a právní. Výsledkem jejich práce jsou anglicko-české a česko-anglické odborné slovníky. Práce na slovnících je prací dlouhodobou, autoři řeší problémy věcné i lingvistické (pro určité termíny neexistují ekvivalenty v anglosaské oblasti a naopak), vycházejí nová přepracovaná a doplněná vydání.

Podrobné informace o členství učitelů katedry ve vědeckých institucích i o publikační činnosti jsou uvedeny na webové stránce katedry: <http://vse.cz/all/indes.php?kat=kaj&lang=cz>

Zahraníční styky a účast zahraničních odborníků

Katedra spolupracuje v rámci CEMS s katedrami jazyků členských VŠ, probíhá mezinárodní výměna examinátorů při zkouškách CEMS. Dále má KAJ dlouhodobou smlouvu s Randolph-Macon Woman's College v USA, která na katedru posílá každoročně jednu až dvě své absolventky. Na KAJ působí dlouhodobě pět zahraničních lektorů z VB, Irsko a USA s mnohaletou praxí na různých evropských univerzitách. Učitelé KAJ se zúčastnili American Studies Seminar (květen 2003 – Průhonice)

Kvalifikační a personální rozvoj

Mgr. M. Žirovnická získala titul PhD na Fakultě financí a účetnictví VŠE v oboru metodika výuky. Katedra externě spolupracuje s učiteli katedry politologie, práva, cestovního ruchu a hospodářské politiky VŠE, dále s učiteli UK (katedra studií Dálného východu).

10.2 Katedra cestovního ruchu

Katedra cestovního ruchu připravuje manažery pro vrcholový management podniků cestovního ruchu, cestovního ruchu, pro její práci je typická úzká provázanost s hospodářskou praxí. V roce 2003 se s přihlédnutím k nově akreditovanému studijnímu oboru Cestovní ruch a regionální rozvoj zaměřila v rámci pedagogické i vědecko-výzkumné činnosti na inovaci jednotlivých předmětů.

Studijní a pedagogická činnost

V roce 2003 se katedra soustředila na další zkvalitňování a inovace obsahu jednotlivých vyučovaných kurzů, pokračovaly veřejné prezentace kolektivních seminárních prací za účasti odborníků z hospodářské praxe. Studenti měli možnost publikovat výsledky svých prací v odborném tisku (časopis COT business a další), a prezentovat výsledky na mezinárodních konferencích. (např. prezentace výsledků celorepublikového průzkumu v oblasti lázeňství, který byl zpracován v rámci diplomové práce a prezentován autorkou práce na mezinárodní konferenci „Kursalon 2003“ ve Františkových Lázních). Vedle řady diplomových prací, které byly předány podnikům k využití, je nutné připomenout i výsledky práce speciálních seminářů, zpracované pro potřeby MÚ Praha 3 „ Analýza území Žižkov, “ pro Magistrát hlavního města Prahy „Pražské ostrovy “, pro MÚ Praha 8 „Průzkum stavu gastronomických služeb v Karlíně rok po povodni “.

Součástí zkvalitňování výuky byla i inovace výukových metod. Příkladem může být příprava e-learningového kurzu v systému eDoceo, který bude v letním semestru 2003/4 testován a v příštím školním roce nasazen do výuky katedry.

Katedra cestovního ruchu ve spolupráci s katedrou angličtiny zajišťovala kurz CR 661 TOURISM .

Vědecko-výzkumná činnost

V rámci nespecifikovaného výzkumu byla odevzdána práce „Dopad rozvoje internetu na nákupní chování účastníků cestovního ruchu “, která byla zpracována v rámci speciálního semináře. Úspěšně byl obhájěn projekt IGA „Udržitelný rozvoj cestovního ruchu – důležitý předpoklad rozvoje cestovního ruchu v rámci sjednocené Evropy “, který bude plně využit ve výuce v novém bakalářském studijním oboru Cestovní ruch a regionální rozvoj.

Zahraniční styky

Prohlubovala se spolupráce se zahraničními universitami v rámci přípravy nového studijního oboru, pokračovala práce v CENU (Comité Européen de Normalisation) v pracovní komisi Study Languages Tours. Výsledky práce komise byly publikovány v České republice a jsou bezprostředně využívány jak v pedagogické, tak i vědecké práci katedry.

Kvalifikační a personální rozvoj

Pracovníci katedry průběžně prohlubovali své pracovní dovednosti v oblasti využívání výpočetní techniky a zdokonalovali své jazykové schopnosti.

10.3 Katedra mezinárodního obchodu

Katedra mezinárodního obchodu je oborovou katedrou, která se specializuje na problematiku mezinárodních ekonomických vztahů jak na úrovni makroekonomické, tak na úrovni mikroekonomické. V roce 2003 se KMO zaměřila zejména na modernizaci obsahu výuky, přípravu nových učebních pomůcek a na kvalifikační růst.

Studijní a pedagogická činnost

V roce 2003 věnovala KMO velkou pozornost modernizaci forem a obsahu výuky v některých povinných i volitelných předmětech. Katedra připravila zcela nové učební texty pro následující předměty: Mezinárodní měnový a finanční systém, Zahraniční ekonomické vztahy ČR, Mezinárodní obchodní jednání, Ekonomie měnového kurzu a třetí přepracované vydání učebnice Mezinárodní obchodní operace. KMO klade důraz i na posílení praktické orientace svých předmětů a sledování nových trendů. Proto se do výuky stále více zapojují odborníci z praxe, a to jak zástupci MPO, tak manažeři mezinárodních firem. Učitelé katedry zajišťují i výuku řady předmětů v cizích jazycích v rámci mezinárodních programů CEMS, CESP a M.A. Economics of International Trade and European Integration.

Věda a výzkum

Většina učitelů KMO byla v roce 2003 zapojena do zpracování výzkumného záměru FMV „Ekonomické, politické a právní problémy integrace ČR do světové ekonomiky“. Tým učitelů KMO pokračoval v řešení výzkumného projektu GAČR č.402/02/1546 „Připravenost českých podnikatelských subjektů na vstup do EU“.

V červnu 2003 zorganizovala katedra spolupráci s MPO mezinárodní vědeckou konferenci na téma „Připravenost českých podnikatelských subjektů na vstup do EU“ a vydala s podporou CES a Konrad Adenauer Stiftung z této konference sborník. Konference se zúčastnili odborníci z Francie, Slovenska a Německa.

Velký důraz klade KMO na vedení interních doktorandů. V dubnu zorganizovala tzv. Den doktorandů KMO, na kterém všichni interní doktorandi prezentovali výsledky své práce.

Členové KMO vyvíjeli v roce 2003 rozsáhlé publikační aktivity a publikovali celkem 102 titulů (3 monografie, 6 skript, 9 recenzovaných článků atp). Zejména je třeba pozitivně hodnotit publikační aktivity mladých učitelů KMO i některých studentů doktorského studijního programu.

Zahraniční styky

KMO pokračovala ve velmi dobré spolupráci s katedrou mezinárodního obchodu při Ekonomické Univerzitě v Bratislavě. V rámci této spolupráce se rozvíjí jak vědecko-výzkumná činnost (společná publikace, příspěvky ve sbornících z konferencí), tak i spolupráce v oblasti pedagogické. Dále působí někteří učitelé KMO jako hostující profesori, zejména na francouzských univerzitách v rámci projektu Socrates EU, jsou aktivními členy IFMG (Inter-Faculty Marketing Group) v rámci CEMS a mezinárodní vědecké sítě při Univerzitě v Grenoblu.

Kvalifikační a personální rozvoj

V roce 2003 ukončila habilitační řízení a byla jmenována docentkou v oboru mezinárodní obchod doc. Ing. Miroslava Zamykalová, CSc. Dva učitelé KMO získali titul PhD. (Ing. Josef Malý, PhD. a Ing. Pavel Žamborský, PhD.). Doc. Ing. Václav Kubišta, CSc. a doc. Ing. Hana Machková, CSc. zakončili úspěšně profesorské řízení na VŠE v Praze.

10.4 Katedra německého jazyka

Katedra německého jazyka se zaměřuje na výuku hospodářského jazyka v různých oborech národního hospodářství, což se projevuje v široké nabídce specializovaných kurzů. Významné je postavení katedry v oblasti tvorby učebnic hospodářské němčiny, podle nichž se vyučuje na vysokých a vyšších odborných školách po celé ČR.

Studijní a pedagogická činnost

Katedra se snaží reagovat na potřeby národního hospodářství a státní správy související zejména s naším vstupem do EU. Zavedla novou specializaci „Studia zemí německé jazykové oblasti“, která obsahuje odborné předměty jako „Komparace politických systémů Německa, Rakouska a Švýcarska“, „Interkulturní komunikace v managementu“ a „Realie německy mluvících zemí“. Obsahově byly inovovány také začátečnické kurzy němčiny ZA-ZC. V oblasti výuky pro veřejnost katedra organizuje přípravné kurzy pro přijímací zkoušky na VŠE.

Vědecko výzkumná činnost

V r. 2003 byl podán grant „Základní kurz němčiny“ (řešitel Věra Höppnerová) (č.1438, F5, d), který byl přijat Fondem rozvoje vysokých škol. V rámci tohoto grantu byla vypracována učebnice „Deutsch an der Uni“ (autor Věra Höppnerová), určená základním kurzům němčiny. V r. 2003 uspořádala katedra za vedení rakouské lektorky Evy Payerl a Dany Bednářové týdenní exkurzi do Vídně do institucí, zabývajících se turistickým marketingem.

Zahraniční styky

Členové katedry se zúčastnili jednak mezinárodních konferencí, jednak působili na vysokých školách v zahraničí. Zapojení katedry do mezinárodních aktivit má stoupající tendenci. Věra Höppnerová se zúčastnila konference „Odborná komunikácia v zjednotenej Európe“ v Bánské Bystrici, kde přednesla referáty „Metafory v hospodářské němčině“ a „Deutsch an der Uni“. Přednášela na univerzitě v Žitavě na katedře translologie - přednášky na témata „Nové formy marketingu“, „Jak obstát na trhu práce“ a „Nákupy turistů v ČR“. Na katedře germanistiky Univerzity Komenského v Bratislavě vedla seminář „Wirtschaftsdeutsch“ v rámci kurzu pro tlumočníky EU. Eva Nováková přednesla na univerzitě v Göteborgu přednášky „Hospodářský a politický vývoj v ČR po r. 1989“ a „Některé aspekty zahraniční politiky ČR“. Jarmila Vaníková přednesla v Sonnenbergu v SRN ve sdružení International Sonnenberg Assotiation referát „Přínos České republiky pro EU a naopak“.

Na katedře působili dva cizí státní příslušníci, německý lektor Tobias Cramer a rakouská lektorka Eva Payerl, kteří se výrazně podíleli na přezkušování studentů ucházejících se o zahraniční stipendia i na výuce nové specializace „Studia zemí německé jazykové oblasti“.

Kvalifikační a personální rozvoj

V oblasti personálního rozvoje se katedra soustředovala zejména na zvyšování kvalifikace svých pracovníků v rámci doktorského studia. Tuto oblast katedra považuje za svou prioritu i při přijímání nových akademických pracovníků. Počet členů katedry se v roce 2003 zvýšil o dva nové učitele.

10.5 Katedra obchodního podnikání a komerčních komunikací

Katedra se zaměřuje na problematiku obchodu v širších souvislostech s propojením teoretických a praktických poznatků. Též se zaměřuje na úzkou spolupráci s praxí ve výuce vedlejší specializace Komerční komunikace.

Studijní a pedagogická činnost

Katedra obchodního podnikání a komerčních komunikací realizovala v některých blocích výuku předmětů v anglickém jazyce, zejména na vedlejší specializaci Komerční komunikace. V rámci této specializace katedra zajistila studentům též exkurzi v reklamní agentuře McCann Ericsson, kde proběhla výuka. Do budoucna počítáme s inovovaným předmětem Marketingová strategie v obchodním podnikání, který zajistí zahraniční lektor ze SRN. V předmětech vedlejší specializace Komerční komunikace se do výuky zapojili další zahraniční lektori. Katedra zajistila vzdělávací kurz pro společnost Amway.

Vědecko-výzkumná činnost

Katedra úspěšně obhájila dva výzkumné záměry v rámci Vysoké školy ekonomické, a to: „Vliv změn v obchodě ČR na životní úroveň“ a „Tvář českého a slovenského retailingu“.

Zahraniční styky

Pracovníci katedry se aktivním vystoupením nebo příspěvkem do sborníku zúčastnili mezinárodní 9. Konference o rozvoji obchodu a Mezinárodní konference Média fórum 2003.

Kvalifikační a personální rozvoj

Někteří pracovníci katedry využili v rámci rozvojových projektů kvalifikace studijního volna, které bude završeno habilitačním nebo profesorským řízením.

10.6 Katedra podnikového a evropského práva

V důsledku sloučení katedry práva a katedry mezinárodního a evropského obchodního práva k 1.1.2003 se zaměření na oblast práva v podnikání (obchodního, soutěžního, daňového, pracovního práva apod.) rozšířilo i o problematiku evropského práva. Katedra se soustředila zejména na zvyšování kvalifikace učitelů a na internacionalizaci výuky a vědy.

Studijní a pedagogická činnost

Byl otevřen nový kurz International and European Business Law vyučovaný v angličtině (garant doc. Boháček). Nově byl akreditován kurz PRA 427 Sociální zabezpečení v ES a v členských státech EU (doc. Chvátalová). Úspěšně byl vyučován nový kurz doc. Boháčka (účast učitelů z různých kateder fakulty) SMS 560 Filmem o multikulturních konfliktech v mezinárodních vztazích, v němž byla využita interaktivní výuková metoda se zapojením filmu. V kurzech doc. Boháčka probíhaly nové inscenační právní hry; v kurzu International and European Business Law byla využita právní hra v angličtině, e-learning z Internetu a powerpointová prezentace. V kurzech, v nichž jsou zařazena cvičení, využívali vyučující případových studií. Ve spolupráci s Komorou auditorů ČR zajišťovala katedra přípravu a zkoušky auditorů z práva v podnikání.

Vědecko-výzkumná činnost

Byl získán grant FRVŠ „Multimediální podoba kurzu Amerického práva“ (doc. Boháček, Ing. Kačín); na jeho základě bude kurz PRA 320 zpracován do distanční podoby; součástí kurzu budou podklady na CD/Internetu a videozáznamy přednášek. Proběhlo již několik videokonferencí mezi J. Marshall Law School Chicago a VŠE v Praze. Prof. Dědič a doc. Boháček se účastnili řešení úkolu Úřadu vlády pro vytvoření Národní politiky v oblasti výzkumu a vývoje. Prof. Dědič a dr. Kotoučová byli zapojeni do projektu Aktion Rakousko – Česká republika. Katedra organizovala společné semináře učitelů a studentů na téma Aktuální otázky práva duševního vlastnictví a soutěžního práva (doc. Boháček, doc. Jakl). Komentář k obchodnímu zákoníku (Dědič a kol.) byl fakultou navržen k ocenění jako nejlepší publikace. Na základě mezinárodní spolupráce se někteří členové katedry podíleli na vydání publikací shrnujících výsledky výzkumné práce (prof. Dědič, doc. Boháček, dr. Soušková, doc. Marková).

Zahraniční styky

V oblasti zahraničních styků se katedra soustředila na spolupráci ve výuce a vědecko-výzkumné činnosti. V rámci projektu Aktion Rakousko – ČR přednášeli na FOWI WU ve Vídni prof. Dědič a dr. Kotoučová. Pokračovala i výzkumná a pedagogická spolupráce s J. Marshall Law School Chicago (kurz Americké právo). Učitelé katedry se zúčastnili mezinárodních konferencí pořádaných v ČR i v zahraničí.

V kurzech katedry vyučovali v rámci společných výzkumných projektů prof. M. Seng (JMLS Chicago) a Dr. Bučková (FOWI WU Wien).

Kvalifikační a personální rozvoj

V roce 2003 obhájila svou doktorskou disertační práci Mgr. Molínová. Další čtyři pracovníci katedry v doktorském studiu pokračují. V rámci rozvojového projektu MŠMT ČR Zvyšování odborné a pedagogické úrovně pedagogických pracovníků se připravovali pracovníci katedry k profesorskému řízení (doc. Spirit, doc. Boháček) a habilitačnímu řízení (dr. Kalinová, dr. Kotoučová a dr. Soušková). Doc. Spirit zpracoval v rámci připravovaného profesorského řízení monografii na téma Benešových dekretů. Katedra využívala ve výuce i externích spolupracovníků – odborníků z praxe.

10.7 Katedra politologie

Katedra politologie zabezpečuje povinné politologické kurzy v rámci vedlejší specializace politologie a dalších vedlejších či hlavních specializací FMV. Výzkumná činnost se soustřeďuje zejména na politické strany a stranické systémy, radikální pravici, občanskou společnost a evropský konstitucionalismus.

Studijní a pedagogická činnost

Katedra politologie odevzdala k akreditačnímu řízení na MŠMT podklady k vytvoření magisterského studijního oboru Politologie. Připravila v e-learningové podobě kurz Základy politologie. Vyučovala dva kurzy angličtině (britský a americký politický systém)

Vědecko-výzkumná činnost

V rámci mezinárodní vědecké spolupráce byla publikována v nakladatelství Routledge kapitola V. Dvořákové v práci P. Kopecky, C. Mudde, Uncivil society. Contentious politics in

post-communist countries.¹ Byl přijat návrh grantu v rámci GAČR (řešitel J. Rataj), Česká krajní a radikální pravice v evropském kontextu. Katedra se zapojila do mezinárodního výzkumného projektu Political and Economic Developments in Russia and East Central Europe (1989-2003) organizovaného Institutem pro aplikovaný mezinárodní výzkum v Moskvě (V. Dvořáková) a podílela se na organizaci II. Kongresu českých politologů včetně editace sborníku z kongresu (A. Heroutová, V. Dvořáková).

Zahraniční styky

Pracovníci katedry se účastnili celé řady mezinárodních konferencí, je nutné vyzdvihnout zejména aktivní účast dvou pracovníků (J. Škaloud a V. Dvořáková) na XIX. Světovém politologickém kongresu v Durbanu, JAR. Katedra (J. Reschová) se podílela na přípravě významné mezinárodní konference Rozšíření Evropské unie, občanská společnost a evropská forma vládnutí v únoru 2003 a spolueditaci (J. Reschová, G. Graziano) speciálního čísla časopisu Současná Evropa a Česká republika (vydavatel CES) věnovaného této konferenci (2003/2). Karel Müller se účastnil 6-týdenního studijního programu v rámci stipendia Fulbrightovy komise The American Political Development: Ideas and Institutions. The Rise to Globalism na University of New York a na University of Miami.

Kvalifikační a personální rozvoj

V průběhu roku 2003 byly na katedře obhájeny dvě disertační práce v oboru politologie, jedna habilitační práce (J. Reschová) a udělen titul profesora (V. Dvořáková). V rámci rozvojového programu vysokých škol MŠMT pro zvyšování kvalifikace absolvoval studijní volno jeden docent (J. Rataj), u něhož se předpokládá zahájení profesorského řízení v roce 2004. V rámci kvalifikačního a personálního rozvoje se katedra zaměřuje především na odborné a personální zabezpečení připravovaného magisterského studia.

10.8 Katedra románských jazyků

Katedra patří k nejvýznamnějším pracovištím v ČR nejen rozsahem a kvalitou výuky románských jazyků, ale tradičně i svou odbornou, vědeckou a publikační činností v oboru aplikované lingvistiky, hospodářské lingvistiky, lexikologie a lingvodidaktiky.

Studijní a pedagogická činnost

Katedra poskytuje odbornou jazykovou přípravu ve čtyřech románských jazycích (španělština, francouzština, italština, portugalština) v celkem 110 akreditovaných předmětech. Podílí se na výuce a závěrečných státních zkouškách posluchačů vedlejší specializace "Komerční jazyky" (francouzština, španělština, italština) a "Iberoamerická studia".

V roce 2003 byla akreditována a v ZS 2003/2004 zahájena výuka vedlejší specializace „Studia frankofonních zemí“, v níž posluchači získávají hluboké znalosti jazykové i znalosti ekonomických, politických a kulturních reálií francouzsky mluvících zemí.

Katedra je jediným autorizovaným zkušebním centrem v České republice pro mezinárodní zkoušky z obchodní španělštiny "Español de los Negocios" Obchodní komory v Madridu (Španělsko). Katedra je také zkušebním centrem pro zkoušky francouzského odborného jazyka k získání diplomu "Certificat pratique du français commercial et économique", které jsou konány ve spolupráci s CCLE při velvyslanectví Francie.

¹ Plný odkaz na tuto práci a další publikační činnost katedry, členství v radách apod. viz webové stránky katedry www.fmv.vse.cz (odkaz na katedru politologie)

Vědecko-výzkumná činnost

Těžištěm vědecko-výzkumné činnosti katedry byl v roce 2003 výzkum odborné ekonomické terminologie a příprava hospodářských slovníků ve francouzštině, španělštině a italštině. V červnu 2003 byly vydány „Česko-francouzský a francouzsko-český hospodářský slovník“, „Česko-španělský a španělsko-český hospodářský slovník“ a „Česko-italský a italsko-český hospodářský slovník“, na nichž se podílelo 7 učitelů katedry. Pro španělštinu a italštinu jsou to první ekonomické slovníky u nás.

Katedra je spoluřešitelem (V. Hlavičková) mezinárodního projektu Sokrates Erasmus „Interkulturní komunikace v mezinárodních ekonomických vztazích“ schváleného v Bruselu na období 2004-2006 (hlavním řešitelem je Slovenská republika, partnery ČR, Španělsko a Rakousko).

V roce 2003 získala katedra grant IGA „E-learning a jeho postupné zavádění do výuky ekonomické španělštiny na VŠE“, na jeho řešení spolupracují 4 učitelé katedry, 3 doktorandi oboru Informatika a 1 studentka (hlavním řešitelem V. Hlavičková).

Zahraníční styky

V roce 2003 pokračovala katedra ve spolupráci s Obchodními komorami v Paříži a Madridu (jazykové zkoušky) a ve společné vědecké a publikační činnosti s Univerzitou v Granadě (Španělsko). Zahájila přípravu společných vzdělávacích programů v rámci mezinárodního projektu Sokrates Erasmus „Interkulturní komunikace v mezinárodních ekonomických vztazích“.

Na katedře působí 3 oficiální zahraniční lektori v rámci mezivládních dohod se Španělskem, Francií a Itálií. V březnu 2003 přednesl v aule VŠE přednášku o současné Argentíně J.E., pan Juan Eduardo Fleming, velvyslanec Argentiny v České republice.

Kvalifikační a personální rozvoj

V říjnu 2003 obhájila doktorskou práci a dosáhla titulu PhD. v oboru Španělská filologie na FFUK PhDr. María Jesús Sanz, PhD. Další členka katedry v doktorském programu na FFUK úspěšně pokračuje.

10.9 Katedra ruského jazyka

KRUJ zajišťuje výuku ruštiny a češtiny v bakalářském a inženýrském studiu. Katedra otevírá kurzy povinné a celoškolsky volně volitelné.

Studijní a pedagogická činnost

Kromě povinných kurzů otevírá katedra kurzy celoškolsky volně volitelné včetně dvou přednášek v rámci studia odborného předmětu v cizím jazyce. Ve výuce odborné ruštiny jsou používána skripta a učebnice vlastní provenience, pro studium obecného jazyka využívá katedra učebnice renomovaných autorů. Výuka je pravidelně aktualizována materiály z ruských odborných a populárních časopisů, využívají se video a audio kazety jak pro výuku v odborných kurzech, tak i ve výuce obecného jazyka. Velká pozornost je věnována výuce češtiny na základě angličtiny, která se realizuje podle požadavku CEMS a CESP.

Katedra v roce 2003 vydala dvoje skripta: Izbrannyje stranicy istorii, kul'tury i ekonomiki Rossiji (S. Harbitski) a Textová cvičebnice češtiny pro pokročilé (A. Antošová, V. Pačesová). M. Horvátová se podílela na nahrávkách pro multimediální pomůcky CD-ROM v rámci distančního a kombinovaného studia na podnikohospodářské fakultě. Učitelé katedry rovněž publikovali v časopise Cizí jazyky (terminologická slovníkářská příloha).

Vědecko-výzkumná činnost

Katedra se v rámci nespecifikovaného výzkumu zabývá sledováním a zkoumáním rozvoje ruského odborného jazyka, především z pohledu ekonomických a politických změn v Rusku.

Zahraniční styky

V roce 2003 působil na katedře zahraniční lektor Siarhei Harbitski, který kromě základních kurzů vedl i dvě přednášky probíhající v rámci studia odborného předmětu v cizím jazyce.

Kvalifikační a personální rozvoj

Kvalifikační rozvoj byl zaměřen především na metodiku výuky a schopnost využívat nových prostředků v oblasti informačních a komunikačních technologií.

10.10 Katedra světové ekonomiky

Katedra světové ekonomiky se v r. 2003 prioritně zaměřila na přípravu a akreditaci nové vedlejší specializace „Rozvojová studia“, řešení a obhajobu grantových vědeckých úkolů a zvyšování kvalifikace svých pracovníků. V rámci uvedených priorit byly brány v úvahu požadavky na modernizaci a internacionalizaci studia a výzkumu.

Studijní a pedagogická činnost

Vedlejší specializace „Rozvojová studia“ jako společný projekt FMV a FNH je reakcí na potřeby praxe prezentované MZV ČR, týkající se mezinárodní rozvojové pomoci a spolupráce. Program byl připraven v součinnosti s Evropskou asociací pro rozvojové vzdělávání a výzkum (EADI) a odráží standardní model obdobných studijních programů na západoevropských univerzitách. Katedra rovněž přikročila k některým inovacím ve výukových metodách. Několik předmětů bylo připraveno ve formátu power-pointové prezentace (např. SE_101, SE_412, SE_202). Byl zdokonalen obsah i metody výuky v cizojazyčných kurzech (SE_702, SE_417 a SE_418). KSE zorganizovala ve spolupráci s CES VŠE cyklus sedmi přednášek převážně se zahraničními lektory, které byly určeny nejen pro studenty VŠE, ale i odbornou veřejnost: např. Internationale Währungsprobleme mit besonderer Berücksichtigung der Europäischen Wirtschafts- und Währungsunion atd.

Vědecko-výzkumná činnost

Rámcové zaměření vědecko-výzkumné práce na KSE v r. 2003 odrážejí témata úspěšně obhájeného a řešených grantových úkolů: „Euroatlantický prostor 2000“ (GA ČR, řešitel E. Cihelková, obhájen), „ČR – Rakousko: možnosti a limity vzájemné spolupráce“ (MZV ČR, E. Cihelková), „Dopady vstupu ČR do EU na zahraničně obchodní vztahy se zeměmi subsaharské Afriky“ (MZV ČR, L. Adamcová). Součástí výzkumné práce na KSE byl i mezinárodní projekt „Die tschechisch-österreichischen Beziehungen 2002 – nicht ausgenutztes Potential der Zusammenarbeit (in Mitteleuropa)?“ Spoluřešitelem byl WIIW Vídeň a IČRE FMV VŠE v Praze. Na řešení dalších tří grantů se pracovníci KSE spolupodíleli. Pro léta 2004-2006 se podařilo nově získat grant „Nový regionalismus: teorie a případová studie (Evropská unie)“ (GA ČR, E. Cihelková). Nejvýznamnější akcí, na jejíž organizaci se KSE podílela, byla mezinárodní konference „Evropa 25: šance a výzva“. Katedra v daném roce vydala mimo jiných publikací čtyři monografie: Brůžek, A. a kol.:

Světová ekonomika na prahu 21. století, Cihelková, E.: Vnější ekonomické vztahy Evropské unie, Cihelková, E. a kol.: Euroatlantický prostor 2000, Jeníček, J., Foltýn, J.: Globální problémy a světová ekonomika.

Zahraniční styky

V r. 2003 byly zahraniční styky KSE směřovány především na účast na zahraničních konferencích (SRN, Francie, Švédsko), vědecko-výzkumnou spolupráci se zahraničními subjekty (SRN, Portugalsko, Rakousko) a pedagogické aktivity (USA). Na zahraničních stycích se významně podíleli interní doktorandi KSE (Belgie, Maďarsko). Do výuky předmětů KSE byli jednorázově zapojeni dva zahraniční odborníci.

Kvalifikační a personální rozvoj

V dané oblasti usilovala KSE o zlepšení věkové a kvalifikační struktury. Byli přijati dva noví pracovníci (celkem 1 " úvazku) ve věku 41 a 26 let. Dva odborní asistenti získali vědecký titul PhD. (Ing. Kučerová a PaedDr. Vošta), u jednoho docenta bylo zahájeno profesorské řízení. Byli přijati čtyři noví interní doktorandi. Tři doktorandi absolvovali Kurz rozvoje sociálních a pedagogických dovedností pro učitele VŠE.

10.11 Středisko mezinárodních studií Jana Masaryka

Středisko mezinárodních studií Jana Masaryka se v rámci svých vzdělávacích i vědeckovýzkumných aktivit zaměřilo na posilování multidisciplinárního pohledu, prohloubení spolupráce s dalšími katedrami a pracovišti a široké zapojování doktorandů především do vědeckovýzkumných aktivit.

Studijní a pedagogická činnost

V rámci studijní a pedagogické činnosti pro studenty denního studia SMS JM pokračuje v profilaci a prohloubení výuky v rámci stávajících studijních programů. SMS JM ve spolupráci s katedrou světové ekonomiky a katedrou regionalistiky se podílelo na přípravě a realizaci nové mezifakultní specializace „Rozvojová studia“. V rámci této specializace byly akreditovány a reakreditovány předměty SMS559 „Kultura rozvojových regionů“, SMS551 „Geopolitické problémy Asie, Afriky a Latinské Ameriky“ a SMS552 „Rozvojové země v mezinárodních vztazích“. Dále byl akreditován předmět SMS562 „Blízký Východ v mezinárodní politice na přelomu 21. století“, který reaguje na zájem studentů o aktuální vývoj v tomto regionu.

Vzdělávací aktivity pro odbornou veřejnost představují především programy celoživotního vzdělávání Univerzity třetího věku. V r. 2003 SMS JM zajišťuje kurz Dějiny světové diplomacie. Dále se učitelé SMS JM podílejí na projektu odborných seminářů pro učitele středních škol, které jsou věnovány aktuálním otázkám globalizace.

Úspěšně probíhá výuka kurzu SMS 549 „Vnitřní záležitosti EU“, který je realizován v e-learningové podobě. Velké pozornosti studentů se těší předmět SMS 542 „Aktuální otázky světové politiky“, v němž se studenty diskutují velvyslanci jednotlivých zemí o zahraniční politice.

Vědecko-výzkumná činnost

Vědecká činnost katedry se zaměřuje na multidisciplinární reflexi globálních a regionálních procesů a na rozvíjení diplomatických studií. Do vědeckého výzkumu byli

v široké míře zapojeni doktorandi oboru. Úspěšně byly dokončeny 3 grantové projekty, na nichž se podílely společné týmy učitelů a doktorandů.

V rámci vědeckých projektů byly publikovány například studie „Aktuální otázky globalizace“ či „Komunikace a vyjednávání v mezinárodních vztazích 21. století – nové trendy.“ SMS JM byla spoluorganizátorem mezinárodní konference ISA v Budapešti konané pod názvem „Global Tensions and Their Challenges to Governance of the International Community“, členové katedry byli garanty či účastníky řady panelů, například „International Negotiation and Cross-Cultural Communication: Challenge and Hope for the International Community in the 21st Century“, „EU Accession: Priorities and Problems“, „Failed States“ či „Partnership in the Representation of Global Civil Society“. Jako každoročně bylo SMS JM organizátorem mezinárodní konference mladých badatelů.

Oceněna byla publikace zpracovaná kolektivem doktorandů SMS JM Havlová a kol.: Kulturní pluralita v současném světě II.

Zahraniční styky

Katedra pokračuje ve spolupráci v rámci zahraničních odborných sítí, do kterých je již po léta zapojena - světové síť diplomatických akademií, v jejím rámci participuje také na činnosti International Forum on Diplomatic Training, dále také Central European Initiative Diplomatic Training Network (CEIDTN), světové síť WFUNA (United Nations Associations) a především světové síť ISA, zejména pak s CEEISA, ISA, SG IR aj. V rámci této sítě byla katedra spoluorganizátorem světové konference, která se konala v červnu v Budapešti a které se zúčastnili nejen učitelé katedry, ale především doktorandi oboru. Učitelé katedry byli také zapojeni do přípravy sekcí Panevropské konference, která se uskuteční v r.2004.

Kvalifikační a personální rozvoj

Bylo úspěšně zakončeno profesorské řízení – prof.Lehmannová, doktorské práce obhájili dva doktorandi – ing. Mičkal, ing. Brever. Katedra byla personálně posílena o nového pracovníka z oblasti strategických a bezpečnostních studií, byli přijati čtyři noví interní doktorandi. Personální rozvoj členů katedry se především zaměřil na rozvíjení publikační činnosti jako předpokladu pro habilitační a profesorské řízení, a. na rozvíjení kontaktů v rámci uvedených sítí a publikování v odborných mezinárodních časopisech.

11. Instituty – zprávy o činnosti

11.1 Centrum evropských studií (celoškolský institut organizačně přiřčený k FMV)

Centrum evropských studií (CES) v r. 2003 (již osmý rok) vyvíjelo na Vysoké škole ekonomické v Praze činnost orientovanou na podporu rozvoje evropských studií a vědecko-výzkumné činnosti s problematikou evropských záležitostí. Vyvíjené aktivity byly zaměřeny, jak je uvedeno níže, multidisciplinárně (na ekonomiku, politiku, právo, dějiny, kulturu a jazyky), měly různé formy (konference, semináře, přednášky, stipendijní a grantové projekty, vydávání časopisu, poradenská činnost atd.) a byly financovány ze tří zdrojů: z hlavní činnosti, doplňkové činnosti a účelových prostředků.

V rámci hlavní činnosti byly zajišťovány především aktivity informačního, iniciačního a koordinačního charakteru. Mezi nejvýznamnější aktivity tohoto typu patřily:

- mimořádné studium pro talentované studenty VŠE ukončené Certifikátem "Evropská studia"; v r. 2003 získalo Certifikát dalších 6 studentů; počet udělených Certifikátů za dobu existence CES znázorňuje tabulka 10.4:

Tab. 11.1: Počty udělených Certifikátů Evropská studia v jednotlivých letech

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Počet studentů	0	4	4	4	7	0	6	6

- podíl na realizaci doktorského studijního programu "Evropská studia" (realizace doplňkových akcí); zpětně CES využívalo doktorandů tohoto studia (v rámci získávání jejich praktických zkušeností) pro zajišťování úkolů CES;
- zprostředkování kontaktů studentů s praxí (pozvánky na akce, vysílání a reference pro stáže v institucích EU atd.); v rámci toho se podílelo ve spolupráci s nadací Prag Live na vyslání 10 studentů VŠE na týdenní pobyt ve Wolfsburgu (SRN), jehož cílem bylo navázání vztahů mezi českými a německými studenty, zapojení do projektu Euromanager a prohloubení jejich jazykových znalostí.

V rámci doplňkové činnosti CES dokončilo realizaci mezinárodního projektu PHARE „Countdown“, jehož hlavním koordinátorem byl Vídeňský institut pro mezinárodní srovnávání (WIIW) a spoluřešiteli řada dalších institucí v západní, střední a východní Evropě. (viz Internet: <http://wiiwsv.wsr.ac.at/countdown>).

Rozhodující část činnosti CES byla financována a organizována ve spolupráci s nadací Konrad-Adenauer-Stiftung, s níž má VŠE uzavřenou Smlouvu o partnerství. V rámci těchto účelových prostředků byla vyvíjena následující činnost:

- **Vzdělávací aktivity:** (celkem bylo financováno 28 akcí, z toho 21 bylo zorganizováno CES, 7 jinými pracovišti VŠE s přispěním CES, viz tab. 10.2). Nejvýznamnější akcí byly Dny Evropy na Vysoké škole ekonomické v Praze, konané pod záštitou Cyrila Svobody, místopředsedy vlády a ministra zahraničních věcí ČR, a Güntera Verheugena, člena Evropské komise v Bruselu. Jako lektori v těchto akcích vystoupili významní zahraniční hosté z Evropské komise, akademických a jiných institucí ze zemí EU, Delegace Evropské komise v ČR, velvyslanci, pracovníci a hosté velvyslanectví členských i nečlenských států EU, představitelé a zástupci orgánů státní správy ČR (Parlamentu, MZV ČR, MŠMT ČR),

zástupci institucí a společností (Akademie věd ČR, Ústav mezinárodních vztahů), představitelé firem (Česká spořitelna, a.s., Komerční banka, a.s., Procter & Gamble – Rakona, a.s., Unilever ČR, s.r.o., Nestlé Česko, s.r.o., AHOLD Czech Republic, a.s.) a řada zástupců akademické obce z ČR i ze zahraničí.

- **Aktivity na pomoc vědecko-výzkumné činnosti učitelů a studentů:** grantový program GRACES, stipendijní program SPACES, Podpůrný stipendijní program, v rámci něhož tři studenti absolvovali letní školu v SRN, soutěž o nejlepší studentskou práci s aktuální evropskou tematikou.
- **Publikační činnost:** v r. 2003 vydalo CES dvě čísla časopisu "Současná Evropa a Česká republika", z toho bylo jedno číslo mimořádné, věnované výstupu z mezinárodní konference na téma „Rozšíření EU, občanská společnost a evropská forma vládnutí“, na jehož vydání se podílelo CES společně s Italským kulturním institutem. Kromě toho vydalo 2 sborníky "European Economic Integration: Introduction to Theory and Practice" a Přípravenost českých podnikatelských subjektů na vstup ČR do EU. Pro CIKS VŠE předplatilo časopisy – Přítomnost, Ekonomický časopis a bulletin Laissez Faire a zakoupilo řádově několik desítek publikací (cca 100 titulů).
- **Další činnost:** CES podporuje činnost občanského sdružení Mladí Evropané, s nímž již řadu let spolupracuje.
- **Další mezinárodní činnost:** CES mj. zajišťuje výměnu časopisu Prague Economic Papers za prestižní publikace a časopisy významných ústavů a institucí v SRN a informuje studenty o možnostech studia v Německu.

Tab. 11.2: Akce organizované CES v roce 2003

Akce na kterých se CES podílelo finančně, případně částečně organizačně

Číslo	Název akce	Druh akce	Datum konání	Hlavní Organizátor
1	Rozšiřování Evropské unie, občanská společnost a evropská forma vládnutí	mezinárodní konference	24.-25.2.	KPOL FMV
2	Relaciones de la República Argentina con la República Checa y con la Unión Europea	přednáška	20.3.	KROJ FMV
3	Přípravenost českých podnikatelských subjektů na členství v EU	mezinárodní konference	2.6.	KMO FMV
4	Current Issues of International Politics through Eyes of Young Europeans	mezinárodní konference	12.-13.6.	SMS JM FMV
Dny Evropy na VŠE				
5	Strategie rozvoje společností po přistoupení ČR do EU	diskuse s odborníky evropských firem	19.11.	CPO VŠE v Praze
6	Vědecko-výzkumné programy EU: možnosti a zkušenosti	seminář s mezinárodní účastí k vědecko-výzkumné činnosti	20.11.	IIEEP VŠE v Praze
7	Evropský bakalář (magistr) – výzva současnosti?	seminář s mezinárodní účastí k pedagogické činnosti	20.11.	KPE FPH

Akce organizované CES

Číslo	Název akce	Druh akce	Datum konání
1	O vyjednaných podmínkách vstupu ČR do EU	diskusní setkání	28.2.
2	Postavení EU jako politicko-strategického fenoménu ve světě	přednáška	3.3.
3	The Future of the EU and the Emergence of Global Institutions	přednášky	4.-5.3.
4	Tschechischen Republik und EU	setkání německých novinářů s učiteli a studenty VŠE	18.3.
5	Společná obranná politika EU	přednáška	8.4.
6	Partnerství Švýcarska s EU	přednáška	13.5.
7	Příležitosti pro partnerství mezi Litevskou republikou a ČR, společně přistupující do EU	přednáška	14.5.
8	ČR a společná zemědělská politika EU	přednáška	21.5.
9	Propagační akce k referendu o vstupu ČR do EU	propagační akce sdružení Mladých Evropanů	13.-14.6
10	Globalizace a její vliv na mezinárodní podnikání	přednáška	17.6.
11	Wirtschaftspolitische Entwicklung nach 1989 und wirtschaftliche Perspektiven Tschechischen Republik durch den EU-Beitritt	přednáška pro německé a české studenty na VŠE	29.9.
	Dny Evropy na VŠE		
12	Partnerstvím ke společnému členství v EU	Výstava o partnerství KAS a VŠE	18.-21.11
13	Současná Evropa a ČR, aneb evropská integrace nejen v českých publikacích	expoze odborné literatury	18.-21.11
14	Evropo, Evropo ...	filmová přehlídka	18.11.
15	Evropa 25: šance a výzva	mezinárodní konference	21.11.
16	- Vztahy EU vůči zemím jihovýchodní Asie - Sociálně-ekonomická soudržnost v EU: irská perspektiva - SAPARD-předstrukturální fond	prezentace ze studijních pobytů SPACES	3.12. 15.12
17	Modernizace sociální ochrany v zemích EU a její vliv na důchodový systém v ČR	prezentace výzkumného projektu GRACES	13.11.
18	Anticipace vývoje českého zahraničního obchodu po vstupu do EU	prezentace výzkumného projektu GRACES	19.11.
19	Internationale Währungsprobleme mit besonderer Berücksichtigung der Europäischen Wirtschafts- und Währungsunion	přednáška	20.11.
20	Vybrané aspekty vztahů EU k oblasti Středního východu	prezentace výzkumného projektu GRACES	13.12.
21	Mezivládní konference o budoucnosti Evropy a ČR	přednáška, diskuse	17.12.

11.2 Francouzsko-český institut řízení

Francouzsko-český institut řízení (IFTG) je účelové vědecko-pedagogické pracoviště VŠE v Praze. Hlavním posláním IFTG je podpora rozvoje ekonomické spolupráce mezi Francií a Českou republikou.

Francouzsko-český institut řízení při VŠE se specializuje na vzdělávání frankofonních manažerů. Díky spolupráci s francouzským velvyslanectvím nabízí možnost získání kvalitního vzdělání na úrovni západoevropského standardu. V roce 2003 studovalo v postgraduálním kurzu 23 studentů. Ve spolupráci s konsorciem pěti francouzských vysokých škol realizuje IFTG postgraduální manažerské studium, jehož absolventi získávají francouzský státní diplom DESS CAAE. Studenti jsou zapsáni na universitě v Lyonu, ale přitom studují v Praze.

Výuka probíhá formou 10 týdenních modulů. Polovina výuky probíhá v češtině a zajišťují ji učitelé z VŠE, druhou polovinu výuky zajišťují francouzští profesori z konsorcia partnerských vysokých škol (ESCP-EAP, IAE de Lyon, IAE de Nice, IAE de Paris, Audencia Nantes), které je řízeno FNEGE (Francouzská státní nadace pro vzdělávání v oblasti řízení). Obsahově pokrývá studium veškeré hlavní manažerské disciplíny – marketing, řízení lidských zdrojů, obchodní a pracovní právo, účetnictví, finanční řízení, kvantitativní metody řízení, informatiku, řízení projektů a řízení výroby i podnikovou strategii. Důležitou součástí kurzu je povinná, minimálně 10 týdenní stáž v podniku, kterou mohou studenti absolvovat jak v České republice, tak v některé z členských zemí EU. Francouzsko-český institut řízení získal v roce 2002 podporu z programu EU Leonardo da Vinci a nejlepší studenti tak mohou získat stipendium, které jim usnadní hledání stáží v zahraničí.

Postgraduální studium pro frankofonní manažery prošlo od počátku 90. let určitým vývojem. Na počátku 90. let sloužil kurz hlavně k rekvalifikaci manažerů. První studenti byli starší a pro některé znamenalo studium možnost poprvé aktivně uplatnit znalosti francouzštiny. I když je dnes věkový průměr kurzu přirozeně nižší než na počátku 90.let, není přijetí ke studiu omezeno věkem a naopak, kombinace mladých absolventů vysokých škol s manažery, kteří mají praktické zkušenosti, vytváří optimální a motivující studijní prostředí.

K moderním trendům manažerského vzdělávání patří úzká spolupráce s praxí. Francouzsko-českému institutu řízení se podařilo navázat spolupráci s řadou francouzských firem, které v České republice působí. Spolupráce probíhá zejména formou přednášek francouzských špičkových manažerů v kurzu. Touto formou spolupracuje IFTG např. s reklamní agenturou EURO RSCG New Europe, s manažery Komerční banky (Société Générale) a Crédit Lyonnais, s firmou Bongrain, s personální agenturou Accord, atp. V rámci výuky jsou používány případové studie a další moderní formy výuky. Francouzské firmy jsou také nejčastějšími zaměstnavateli absolventů PGS.

Francouzsko-český institut řízení přispívá k internacionalizaci pedagogické i vědecko-výzkumné činnosti VŠE v Praze. Dlouhodobě se IFTG úspěšně daří získávat finanční podporu od Francouzského velvyslanectví, která umožňuje realizaci výuky pro frankofonní posluchače v předmětech řádného studia. Jedná se o předměty MO_401 Mezinárodní marketing ve frankofonní oblasti (prof. Christian LHERMIE, IAE de Paris) a FP 502 Finanční řízení (prof. Brigitte OGER, IAE de Paris a prof. Alain CHIAVELLI, IAE de Nice).

Institut dále organizuje výuku francouzského jazyka. Jedná se o výuku ekonomické francouzštiny pro podniky a francouzštiny pro veřejnou správu se zaměřením na problematiku EU.

11.3 Institut integrace ČR do evropské a světové ekonomiky

Institut integrace ČR do evropské a světové ekonomiky při Fakultě mezinárodních vztahů VŠE pokračoval v roce 2003 ve své činnosti řešitelského a koordinačního pracoviště výzkumného záměru „Ekonomické, právní a politické problémy integrace ČR do světové ekonomiky“.

Aktivity v rámci výzkumného záměru byly v roce 2003 strukturovány do dílčích výzkumných záměrů řešených samostatnými skupinami. Analyzovány a řešeny byly tyto problémové okruhy:

1. Institucionální rámec a struktura řízení (governance structure) světové ekonomiky

(Organizační struktura světových trhů. Nadnárodní korporace, jejich hierarchická struktura. Kooperační sítě, jejichž základem jsou nejvýznamnější nadnárodní korporace. Kooperační vztahy jako kombinace vztahů organizačních, tržních a smluvních. Vazba center kooperačních sítí na národní státy a mezinárodní organizace. Úloha Mezinárodního měnového fondu, Světové banky a Světové obchodní organizace ve vztahu k nadnárodním korporacím a národním státům. Úloha regionálních organizací s důrazem na Evropskou unii. Ekonomická úloha státu v prostoru vymezeném smluvními vztahy, potřebou a nutností zapojit se do integračních procesů.)

2. Globalizační procesy ve světové ekonomice

(Fenomén globalizace. Identifikace, analýza a vyhodnocení skupiny jevů, které v nových časoprostorových dimenzích, příčinných souvislostech a věcných interakcích vymezují ekonomickou globalizaci jako rozhodující faktor transformace celé soudobé civilizace. Globalizace a regionalismus: teorie a realita. Pozitivní a negativní stránky globalizačního procesu: růst, rizika, prostorová asymetrie nákladů a přínosů. Krize a turbulence v mezinárodním finančním systému, možnosti makroekonomických řešení).

3. Komparativní postavení České republiky v mezinárodních ekonomických vztazích

(Konkurenceschopnost české ekonomiky a podniků působících na jejich území. Faktory konkurenceschopnosti. Ratingy národních ekonomik a jejich vypovídací schopnost. Hodnocení Světovým ekonomickým fórem, Mezinárodním ústavem pro rozvoj managementu, Evropskou komisí a dalšími hodnotiteli. Vývoj výsledků hodnocení v čase a prostoru. Porovnání s jinými malými otevřenými ekonomikami. Vliv vstupu ČR do Evropské unie na konkurenceschopnost země. Úloha regionálních organizací s důrazem na Evropskou unii. Ekonomická úloha státu v prostoru vymezeném smluvními vztahy, potřebou a nutností zapojit se do integračních procesů. Paradigma ekonomické role státu evropského a anglosaského typu. Krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé výhody a nevýhody obou paradigmat.

4. Vnější ekonomická rovnováha a nerovnováha

(Mezinárodní obchod zbožím a službami. Ceny dosahované v mezinárodním obchodě. Strukturální změny v českém zahraničním obchodě před a po vstupu země do Evropské unie. Vývoj z hlediska náročnosti vyvážené produkce a služeb na obsah vědeckotechnických poznatků. Mezinárodní porovnání efektivnosti vývoje v oblasti zahraničního obchodu s ostatními novými členskými státy EU.)

5. Politické souvislosti integračních a globalizačních procesů.

(Strategie vstupu do Evropské unie jako politické rozhodnutí. Zahraniční politika ČR před a po vstupu do EU. Konsolidace demokracie – teoretické reflexe a konkrétní zkušenosti. Analýza politických přeměn České republiky od roku 1989.

6. Koncentrace obchodních firem na českém trhu jako projev globalizačních procesů

(Podmínky pro obchodní podnikání v zemích Evropské unie a v České republice. Podmínky pro budování nových obchodních jednotek, regulace ve vztahu k zaměstnancům a ochraně životního prostředí, programy na podporu malých a středních podniků, regulace hospodářské soutěže, ochrana spotřebitele.)

7. Výzkumný a vývojový potenciál České republiky

(Mezinárodní porovnání rozsahu a struktury výzkumného a vývojového potenciálu. Právní rámec výzkumu a vývoje v ČR a v zemích EU. Finanční a lidské zdroje. Určování priorit v oblasti výzkumu a vývoje na národní, evropské a globální úrovni. Formy podpory výzkumu a vývoje a jejich vztah k růstu konkurenceschopnosti ekonomiky).

8. Vývojové trendy evropského a českého cestovního ruchu v kontextu globálních trendů

(Trendy v jednotlivých formách cestovního ruchu, trendy v hotelnictví a lázeňství. Vliv rozvoje informačních technologií. Evropská legislativa v oblasti cestovního ruchu, implementace *acquis communautaire* a důsledky její implementace do české legislativy).

Na řešení výzkumného záměru se v roce 2003 podílelo celkem 56 pracovníků Fakulty mezinárodních vztahů formou pracovního úvazku nebo odměny za výzkumnou činnost. Klíčoví pracovníci působili v Institutu integrace ČR do evropské a světové ekonomiky formou úvazku.

Zvláštní pozornost věnovali řešitelé v roce 2003 problematice nadcházejícího vstupu ČR do Evropské unie. V nakladatelství Professional Publishing byly publikovány dvě monografie zabývající se otázkami budoucího členství České republiky v Evropské unii. K fundamentálním teoreticko-aplikačním otázkám vstupu obrátila pozornost své monografie nazvané *Vstup České republiky do EU: Oslabení, nebo posílení role státu?* vedoucí Institutu, Eva Klvačová, která se zabývala především alternativami proměny rolí národních států v ekonomice a ve společnosti v kontextu globalizačního procesu a jeho primárního rysu, jímž je překračování hranic národních států podnikatelskými aktivitami. Monografie je věnována etickým, ekonomickým a především institucionálním souvislostem integrace ČR do EU.

V rovinně převážně aplikační se pohybuje druhá monografie věnovaná otázce integrace do Evropské unie. Byla zpracována autorským kolektivem pod vedením Aloise Holuba a nazvána *Česká ekonomika na cestě do Evropské unie (se zaměřením na mezinárodní podmínky)*. Zabývá se hlavními tendencemi růstu a strukturálních změn české ekonomiky, její současnou a očekávanou konkurenceschopností (s důrazem na zpracovatelský průmysl) v podmínkách měnící se konkurenceschopnosti jednotlivých světových ekonomických center. Pozornost věnuje i otázkám struktury mezinárodních kapitálových toků se zaměřením na USA a EU, otázce společné měny a v neposlední řadě problematice utváření rozvojové politiky Evropské unie.

Problematice vstupu České republiky do Evropské unie byly v roce 2003 věnovány i dva monotematické bloky ve vědeckém časopise *Acta Oeconomica Pragensia*. Vypracování struktury monobloků, zpracování většiny tematických příspěvků a odborná redakce byly součástí aktivit řešitelského kolektivu výzkumného záměru.

Monotematický blok *Acta Oeconomica Pragensia* 2/2003 pod názvem *Výzkumný a vývojový potenciál České republiky před jejím vstupem do Evropské unie* je věnován otázkám porovnání podpory výzkumu a vývoje v zemích Evropské unie a v České republice s důrazem na porovnání rozsahu a struktury finančních a lidských zdrojů a na porovnání právního rámce.

Acta Oeconomica Pragensia 6/2003 byla zpracována jako zvláštní číslo k 50. výročí vzniku Vysoké školy ekonomické a jejich název byl *Evropská unie a Česká republika*.

Monoblok sestával z celkem 15 článků k dané problematice a kromě řešitelů výzkumného záměru „Ekonomické, právní a politické problémy integrace ČR do světové ekonomiky“ se na něm autorsky podíleli i externisté. Záběr problematiky vztahu EU a ČR byl v tomto případě velmi široký. Rozsáhle se vyslovoval k nákladům a přínosům, rizikům a šancím spojeným s přijetím společné měny a činil tak na úrovni teoretické i aplikační. Autoři analyzovali zejména vypovídací schopnost teorie optimální měnové oblasti z hlediska jednotného evropského trhu, z hlediska jednotlivých členských zemí EMU a z hlediska České republiky jako příštího člena EMU. Zkoumána byla rovněž otázka konvergence ekonomické úrovně a cenových hladin a význam lisabonské strategie pro Českou republiku. Tématicky vyústila Acta Oeconomica Pragensia 6/2003 v porovnání anglosaského a evropského paradigmatu úlohy státu v ekonomice a společnosti.

Výsledkem řešitelských aktivit v rámci výzkumného záměru „Ekonomické, právní a politické problémy integrace ČR do světové ekonomiky“ v roce 2003 bylo zpracování celkem 37 individuálních či kolektivních studií (working papers). Podstatná část jich byla věnována rovněž problematice nadcházejícího vstupu České republiky do Evropské unie. Patří sem například studie *Strukturální fondy* (autorka Petra Beranová), která bude po dílčích úpravách publikována jako monografie, studie *Rozbor návrhu Smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu* (autor Petr Wawrosz), která bude publikována v nakladatelství Professional Publishing, studie *Hospodářský růst a jeho sociální aspekty v zemích Evropské unie* (autorka Ivana Dostálová), *Evropská bezpečnost a Česká republika* (kolektiv autorů pod vedením Alexandra Orta), studie *Vstup České republiky do Evropské unie a konkurenceschopnost české ekonomiky* (autorka Eva Klvačová), studie *Economic Convergence of the Czech Republic to the Core of EU Countries* (autor Jiří Chlumský), studie *Tendence hospodářského vývoje zemí EU na počátku 3. tisíciletí* (autor Luděk Toman) či studie *Tranzitivní země v závěru svého transformačního procesu a v předvečer svého vstupu do Evropské unie* (autor Jan Hřích).

Pozornost věnovaná problematice vstupu ČR do EU v roce 2003 nebyla na újmu ostatních řešených problémů a priorit. Několik studií se věnovalo problematice konkurenceschopnosti na makroekonomické i mikroekonomické úrovni. Mezi ně lze řadit zejména studii *Faktory ovlivňující konkurenceschopnost českých podniků na zahraničních trzích* (kolektivní studie pod vedením H. Machkové), studii *Konkurenční schopnost české ekonomiky na počátku nové dekády* (autor Karel Zeman) nebo studie *Konkurenční schopnost – základní podmínka udržitelného ekonomického růstu* (autor opět Karel Zeman).

Plynule pokračovaly práce na přípravě monografie věnované institucionálnímu rámci a struktuře řízení světové ekonomiky, která by měla být dokončena v průběhu roku 2004. Ke svému souhrnnému završení v roce 2004 šly rovněž práce v oblasti výzkumu globalizačních procesů a v oblasti vnější ekonomické rovnováhy a nerovnováhy.

Řešitelé výzkumného záměru se v roce 2003 aktivně zúčastnili několika mezinárodních konferencí, na nichž prezentovali výsledky své vědecké činnosti. Prvořadý význam v této souvislosti má zejména účast tří řešitelů na v pořadí již pátém workshopu pořádaném v rámci mezinárodního projektu Monitoring Preparations of Transition Countries for EU-Accession. Pořadatelem 5. workshopu byl Ústav slovenské a světové ekonomiky Slovenské Akademie Věd, za českou stranu se ho zúčastnili se třemi samostatnými referáty Jiří Chlumský (referát na téma ekonomické konvergence ČR k zemím jádra EU), Eva Klvačová (referát k problematice naplňování lisabonské strategie a jejích základních cílů /konkurenceschopnost – udržitelnost růstu – sociální koheze/ v podmínkách České republiky) a Karel Zeman (referát na téma hodnocení postavení ČR v mezinárodní ekonomické soutěži).

Významná byla rovněž účast členů řešitelského týmu na mezinárodní konferenci zaměřené na výzkum mezinárodního podnikání (7th Vaassa Conference on International Business), která se konala ve Finsku (účastnicemi byly Eva Černohlávková a Eva Klvačová se společným referátem k otázkám podpory malého a středního podnikání), na mezinárodní

konferenci ke strategii rozšíření EMU (konference se konala ve Varšavě v rámci mezinárodního projektu Ezoneplus, účastníkem byl Karel Zeman s referátem k optimálnímu načasování přijetí eura v ČR) a na semináři „Sociální, demografické a strukturální předpoklady hospodářské prosperity v rozšířené EU: reformy v ČR a v Německu“ pořádaném Evropskou akademií v Berlíně (účastník byl opět Karel Zeman s referátem k výhledu prosperity české ekonomiky). Z informačního hlediska byla pro řešitele významná jejich účast na jarním semináři Evropské hospodářské komise OSN, konzultace s pracovníky vybraných bruselských institucí i konzultace s pracovníky dvou vídeňských ekonomických výzkumných ústavů (WIIW a WIFO).

Institut integrace ČR do evropské a světové ekonomiky uzavřel v roce 2003 dohodu o spolupráci a výměně zkušeností v oblasti výzkumu globalizačních a integračních procesů s Ústavem slovenské a světové ekonomiky SAV.

Velmi rozsáhlá byla v roce 2003 expertní a lektorská činnost členů řešitelského týmu výzkumného záměru. Koncentrovala se především – obdobně jako výzkumná a publikační činnost – do oblasti přípravy vstupu České republiky na vstup do Evropské unie. Za zmínku stojí zejména činnost uskutečňovaná prostřednictvím Informačního centra Evropské unie při Delegaci Evropské komise v Praze. Na této činnosti, k níž patřilo i zpracování „argumentářů“ k jednotlivým aspektům rozšíření EU, se podíleli řešitelé výzkumného záměru (Eva Klvačová a Jaroslav Jakš) jako členové Teamu Europe Czech Republic.

Řešitelé výzkumného záměru: Ekonomické, právní a politické problémy integrace ČR do světové ekonomiky byli současně řešiteli tří grantů:

GA 402/03/1332

„Konkurenceschopnost, růst a mezinárodní vztahy české ekonomiky v prvních letech nové dekády (vybrané problémy)“

Řešitel: Doc. Ing. Alois Holub, CSc.

GA402/03/1287

„Efekty státní pomoci v procesu ekonomické transformace“

Řešitel: Ing. Eva Klvačová, CSc.

GA 402/03/1284

„Ceny v mezinárodním obchodě“

Řešitel: Ing. Václav Nešvera, CSc.

tab. 11. 3: Rozpočet IČRE v roce 2002 a 2003

	MZD	MAT	SKL	CEST	SLU	POJ	STIP	REŽ	INV	CELK
2002	4240	120	0	311	75	1450	40	1100	0	7336
2003	4580	50	40	190	41	1603	40	1155	200	7899

Seznam publikací vydaných v roce 2003

(zdroj: nb.vse.cz/icre)

1) Vstup České republiky do EU: Oslabení nebo posílení role státu? (Proměny role státu v ekonomice – vliv globalizace, transformace a integrace)

Rok vydání
2003

Vydavatel
Professional Publishing, Praha

Počet stran
176

ISBN
80-86419-55-X

Obsah

- Eva Klvačová
- I. Národní státy v období globalizace: Hledání nové rovnováhy
 - II. Ekonomická transformace pohledem zájmů
 - III. Multikriteriální hodnocení konkurenceschopnosti národních ekonomik: soutěž států o přízeň ekonomických subjektů
 - IV. Morální problém globalizované ekonomiky: Neviditelný, nevidomý, nehlídaný vlastník
 - V. Mezi dvěma paradigmaty
 - VI. Institucionální souvislosti integrace ČR do EU

2) Česká ekonomika na cestě do Evropské unie (se zaměřením na mezinárodní podmínky)

Rok vydání
2003

Vydavatel
Professional Publishing, Praha

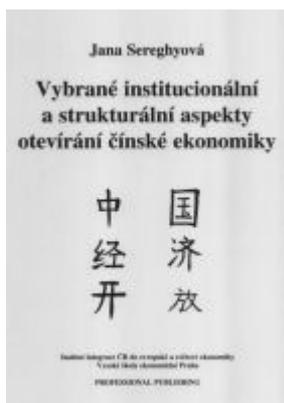
Počet stran
238

ISBN
80-86419-43-6

Obsah

- Alois Holub
Karel Zeman
- Oldřich Mesároš
- Radka Bicanová
Luděk Toman
Antonín Brůžek
Jan Drda
Lenka Adamcová
- Hlavní tendence růstu a strukturálních změn české ekonomiky
Konkurenční schopnost českého zpracovatelského průmyslu v období přípravy na vstup do Evropské unie
Hlavní vývojové tendence vývozu a dovozu zboží ve vybraných transformujících se zemích Evropy
Struktura mezinárodních kapitálových toků se zaměřením na USA a EU
Zpomalení ekonomik zemí EU na počátku 21. století
Závěrečná fáze realizace Evropské měnové unie a společné měny euro
Charakteristika společné měnové politiky Evropské centrální banky (hlavní rysy)
Ekonomické vztahy Evropské unie a rozvojových zemí – utváření rozvojové politiky EU

3) Vybrané institucionální a strukturální aspekty otevírání čínské ekonomiky

Rok vydání
2003

Vydavatel
Professional Publishing

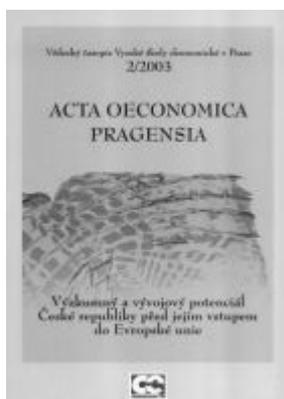
Počet stran
72

ISBN
80-86419-44-4

Obsah

- Jana Sereghyová
1. Přímé zahraniční investice jako nástroj otevírání čínské ekonomiky světu
 2. Zahraniční obchod v procesu otevírání čínské ekonomiky světu

4) Acta Oeconomica Pragensia č. 2, Výzkumný a vývojový potenciál České republiky před jejím vstupem do Evropské unie

Rok vydání
2003

Vydavatel
Oeconomica, nakladatelství VŠE Praha

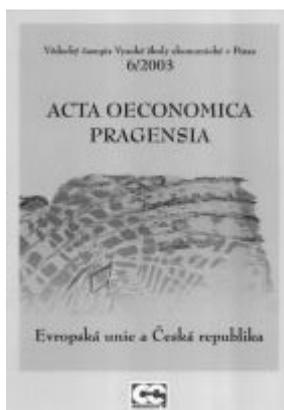
Počet stran
213

ISSN
0572-3043

Obsah

- Ivana Dostálová Podpora výzkumu a vývoje v EU jako podmínka zachování ekonomické prosperity a sociálního smíru
- Karel Mráček Financování a lidské zdroje v oblasti výzkumu a vývoje – srovnání ČR a EU
- Jiří Malý Porovnání finančního zajištění výzkumu a vývoje ve vyspělých zemích a ve středoevropských státech, které uzavřely rozhovory o přistoupení k EU
- Jiří Grospič Právní rámec výzkumu a vývoje v České republice
- Alena Vančurová Nepřímé financování veřejnoprávních vědeckých institucí a dalších subjektů v oblasti výzkumu a vývoje
- Jitka Náhlavská Postavení nevýdělečných organizací v České republice

5) Acta Oeconomica Pragensia č. 6, Evropská unie a Česká republika

Rok vydání
2003

Vydavatel
Oeconomica, nakladatelství VŠE, Praha

Počet stran
213

ISSN
0572-3043

Obsah

Eva Klvačová	Euro je val proti globalizačním rizikům (rozhovor s doc. Ing. O. Dědkem, CSc., viceguvernérem ČNB)
Jiří Malý	Teorie optimální měnové oblasti jako špatný indikátor konvergence
Eva Klvačová	Mezi dvěma paradigmaty
František Vencovský	Přípravenost české ekonomiky k přijetí eura
Zbyněk Revenda	Evropská měnová unie - měnová politika a regulace a dohled bank
Jana Marková	Evropská měna a ČR
Petr Mach	Německá recese v kontextu zavedení eura
Adéla Kroužková	Vybrané otázky platebního styku v ČR v kontextu procesu evropské měnové integrace
Marcela Žárová	Účetnictví v ČR a evropské harmonizační procesy
Lenka Kroupová	Analýza praktických problémů v oblasti vykazování nehmotných aktiv ve spojitosti s naším vstupem do Evropské unie
Růžena Vintrová	Konvergence ekonomické úrovně a cenových hladin
Helena Hružová	Uplatnění projektového řízení v evropském kontextu
Šárka Zapletalová,	Koncepce agrární politiky Polska a České republiky v procesu evropské integrace
Marek Tomasz Rydzewski	Lisabonský proces ve vazbě na Českou republiku
Ondřej Broukal	Ekonomická analýza uplatňování veřejného zájmu v ČR a EU v sektoru cukr -
Miroslav Svoboda	cukrovka

Seznam oponovaných studií 2003 (Working papers)

01/2003

Ing. Petra Beranová - Strukturální fondy

02/2003

Doc. Ing. František Drozen, CSc. a kol. - Vliv změn v obchodě ČR na životní úroveň

03/2003

Ing. Karel Mráček, CSc. - Podpora růstu konkurenceschopnosti českých podniků a ekonomiky

04/2003

Prof. Ing. Božena Plchová, CSc. - Zahraničně obchodní aspekty vývoje konkurenceschopnosti ČR na cestě do EU (vybrané problémy)

05/2003

Ing. Ivana Dostálová, CSc. - Hospodářská spolupráce mezi Českou a Rakouskou republikou: průběh, problémy, perspektivy

06/2003

Ing. Ivana Dostálová, CSc. - Hospodářský růst a jeho sociální aspekty v zemích Evropské unie

07/2003

prof. Ing. Jaroslav Jakš, DrSc. - Rozšiřující se EU na prahu mezivládní konference IGC 2003 – k výchozím pozicím „starých“ a „nových“ členských států

08/2003

PhDr. Jiří Malý, PhD. - Rychlé zavedení eura v České republice jako rozhodující příspěvek k rovnováze naší ekonomiky

09/2003

Prof. Ing. Lenka Pražská, CSc. - Úloha a funkce minimální mzdy v současné ekonomice

10/2003

Ing. Markéta Šumpíková, PhD. - Public support of regional development in the CR – the selected problems

11/2003

Mgr. Ing. Petr Wawrosz - Rozbor návrhu Smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu

12/2003

Ing. Josef Taušer - Parita kupní síly a související teoretické přístupy v podmínkách ekonomické transformace

13/2003

Ing. Václav Nešvera, CSc. - Ceny v zahraničním obchodě ČR

14/2003

prof. dr. Alexandr Ort, DrSc. a kol. - Evropská bezpečnost a Česká republika

15/2003

doc. Ing. Hana Machková, CSc. a kol. - Faktory ovlivňující konkurenční schopnost českých podniků na zahraničních trzích

16/2003

PhDr. Jiří Malý, PhD. - 6. rámcový program EU jako základ utváření Evropského výzkumného prostoru

17/2003

Ing. Luděk Toman - Kosmický výzkum jako faktor podporující ekonomický rozvoj a politický význam EU v 21. století

18/2003

Ing. Eva Klvačová, CSc. - Vstup České republiky do Evropské unie a konkurenceschopnost české ekonomiky

19/2003

doc. Ing. Jiří Chlumský, CSc. - Economic Convergence of the Czech Republic to the Core of EU Countries

20/2003

Dr. Jana Sereghyová, DrSc. - A. The role of foreign direct investment in the restructuring of an „emerging“ economy, the Irish experience, B. Re-evaluating the effects of Irelands FDI policy with regard to recent reversals in economic trends

21/2003

doc. Ing. Marie Vavrejnová, CSc. - Pension Reforms – Present Situation and Future Forms of Pension Systems in the Czech Republic. A Comparison with Austria

22/2003

Ing. Eva Klvačová, CSc. - Competitiveness, sustainability of growth, social cohesion Compatible, or incompatible goals? Suitable, or unsuitable both for member and candidate countries?

23/2003

Ing. Karel Zeman, CSc.- Benchmarking the Competitive Position of the Czech Republic

24/2003

Dr. Jana Sereghyová, DrSc. - Vybrané institucionální a strukturální aspekty otevírání čínské ekonomiky

25/2003

prof. Ing. Eva Černohlávková, CSc., Ing. Eva Klvačová, CSc. - Internationalisation of Small and Medium Enterprises – the Case of the Czech Republic

26/2003

Dr. Jana Sereghyová, DrSc.- Přímé zahraniční investice realizované hospodářskými organizacemi transformačních zemí v zahraničí

27/2003

PhDr. Lenka Adamcová, CSc. - Rozvojové země ve světové ekonomice na počátku 21. století

28/2003

prof. Ing. Antonín Brůžek, DrSc. - Evropská měnová unie a Česká republika

29/2003

doc. Ing. Alois Holub, DrSc. - Růst a strukturální změny české ekonomiky ve světovém a evropském vývoji

30/2003

Ing. Oldřich Mesároš, CSc. - Mezinárodní pohyb zboží a služeb a česká ekonomika

31/2003

Ing. Luděk Toman - Tendence hospodářského vývoje zemí EU na počátku 3. tisíciletí

32/2003

Ing. Karel Zeman, CSc. - Konkurenční schopnost české ekonomiky na počátku nové dekády

33/2003

Ing. Radka Bicanová - Migrace a mobilita v Evropské unii

34/2003

Ing. Jan Drda - Koordinace hospodářských politik EU

35/2003

Ing. Jan Hřích, CSc. - Tranzitivní země střední Evropy v závěru svého transformačního procesu a v předvečer vstupu do Evropské unie

36/2003

Ing. Karel Zeman, CSc. - Konkurenční schopnost - základní podmínka udržitelného ekonomického růstu

37/2003

PhDr. Jiří Malý, PhD. - Výzkum v oblasti společenských věd – příspěvek k sociálnímu a ekonomickému rozvoji a politické integraci EU

38/2003

doc. Ing. Lenka Turnerová, CSc. a kol. – Rozvoj současného českého a slovenského retailingu

Obsah kolektivních working papers

Vliv změn v obchodě ČR na životní úroveň

1. Životní úroveň – F. Drožen
2. Otázky regulace a liberalizace maloobchodní sítě – úloha trhu a státní správy a samosprávy – P. Cimler
3. Lidský kapitál a sociální dialog v obchodě – D. Zadražilová

4. Maloobchodní značky a jejich vliv na cenovou politiku obchodní firmy, vývojové trendy – M. Postler
5. Analýza stavu ochrany spotřebitele na českém trhu – J. Zeman
6. Hodnocení efektivity zahraničních firem v retailingu (z hlediska vybraných ukazatelů) – A. Filipová
7. Strategie podnikání pro malé a střední firmy – R. Bím
8. Vliv techniky a nových technologií na změny v obchodním podnikání v současné etapě globalizace – R. Froulík
9. Verbraucherschutzpolitik im Lebensmittelsektor – Ein Verleich dreier Länder – M. Jakl, K.Exner, P. Fischer, L. Ryba

Evropská bezpečnost a Česká republika

1. Evropská bezpečnost a Česká republika – A. Ort
2. Česká republika a Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě – Z. Dubský
3. Evropská unie a její bezpečnostní politika – J. Eichler
4. NATO po skončení studené války – Z. Matějka

Faktory ovlivňující konkurenční schopnost českých podniků na zahraničních trzích

1. Vstup ČR do EU a konkurenceschopnost české ekonomiky – E. Klvačová
2. Konkurenceschopnost v lázeňství a metody jejího zjišťování – P. Attl
3. Vliv reformy SZP EU na konkurenceschopnost českých zemědělských podniků – V.Zemanová
4. Možnosti financování zahraničních ekonomických aktivit malých a středních podniků – E.Černohlávková
5. Podpora malého a středního podnikání v ČR (vybrané problémy využívání prostředků EU pro rozvoj podnikatelského prostředí v ČR) – H. Machková, Z. Lukáš, J. Malý
6. Rizikový kapitál (venture capital) – A. Sato
7. Konkurenční výhody a konkurenceschopnost firem: vliv Internetu a dalších ICT – J.Sedláček
8. Mezikulturní odlišnosti podnikového managementu a český trh – M. Zamykalová
9. Příležitosti českých firem na trhu SRN – J. Nagyová, P. Král
10. Specifika obchodního jednání v zemích Latinské Ameriky – S. Gullová

Rozvoj současného českého a slovenského retailingu

1. Kooperácia – teoretické vymedzenie a aplikacia na slovenskom trhu – A. Štensová
2. Kooperace v současném retailingu jako odraz rozvoje integrace – L. Turnerová
3. Řízení značek v obchodě – M. Hesková
4. Budování věrnosti zákazníka – M. Vavřlová
5. Interkulturní problémy v řízení firem – V. Khelerová

tab. 11.4: Personální informace o IČRE

Jméno a příjmení	Pracovní úvazek (v %)	Datum nástupu
Ing. Eva Klvačová, CSc.	100	1.1.2001
Doc. Ing. Jiří Chlumský, CSc.	100	1.1.2001
PhDr. Lenka Adamcová, CSc.	33	1.6.2001
Radka Balounová	100	1.1.2001
Prof. Ing. Antonín Brůžek, DrSc.	33	1.6.2001
Doc. Ing. Alois Holub, DrSc.	70	1.1.2001
Ing. Oldřich Mesároš, CSc.	50	1.1.2001
JUDr. Vladimír Nachtigal	20	7.4.2003
Ing. Václav Nešvera, CSc.	70	1.1.2001
Prof. Dr. Alexandr Ort, DrSc.	70	1.1.2001
Prof. Ing. Božena Plchová, CSc.	33	1.6.2001
RSDr. Jana Sereghyová, DrSc.	70	1.1.2001
Ing. Petra Beranová	50	1.3.2001
Ing. Markéta Šumpíková, PhD.	33	1.1.2002
Ing. Luděk Toman	50	1.1.2002
Doc. Ing. Marie Vavrejnová, CSc.	33	1.1.2002
Mgr. Ing. Petr Wawrosz	70	1.1.2002
Ing. Karel Zeman, CSc.	33	1.1.2002

Tab. 11.5: Služební cesty 2003

Jméno a příjmení	Místo konání	Datum konání	Pořadatel, název konference nebo semináře
Jana Sereghyová	Ženeva, Švýcarsko	3.-4. března	Účast na jarním semináři Spojených národů,
Karel Zeman	Vídeň, Rakousko	5.-9. března	Účast na mezinárodní konferenci Work Beyond 60: Preparing for the Demographic Shock“ pořádané společně organizacemi The Geneva Association, The Club of Rome, The Risk Institute (P)
Jiří Chlumský, Eva Klvačová, Karel Zeman	Bratislava, Slovensko	25.-27. dubna	„Fift workshop in the framework of the project Monitoring Preparations of Transition Countries for EU-Accession“ pořádané Ústavem slovenské a světové ekonomiky, SAV v Bratislavě (P)
Jaroslav Jakš	Brusel, Belgie	11.-21. května	Konzultace s pracovníky institucí: sekretariát Rady, Komise, Mise ČR při EU, Evropský parlament, atd.
Jana Sereghyová	Stockholm, Švédsko	14.-16. května	Účast na mezinárodní konferenci AIECE (P)
Oldřich Mesároš	Paříž, Francie	27.-29. května	Konzultace s pracovníky Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD)
Eva Klvačová	Bratislava, Slovensko	24.-25. června	Účast na oponentním řízení studie „Ekonomické a sociálně súvislosti integrácie Slovenska do Európskej únie“ – oponentka
Radka Bicanová	Brusel, Belgie	1.-13. července	Letní škola na téma „Imigrační a azylová politika EU“ pořádaná univerzitou Université Libre de Bruxelles (ULB) ve spolupráci s Evropskou komisí v rámci programu Odysseus
Eva Klvačová, Eva Černošková	Vaasa, Finsko	23.-27. srpna	Účast na konferenci zaměřené na výzkum mezinárodního podnikání „7th Vaasa Conference on International Business (P)
Oldřich Mesároš	Bratislava, Slovensko	27.-28. srpna	Konzultace s pracovníky Ústavu slovenskej a svetovej ekonomiky, Slovenska akademia vied, Bratislava
Václav Nešvera, Václav Kubišta	Vídeň, Rakousko	5.-7. října	Konzultace s pracovníky institutů: WIIW a WIFO
Karel Zeman	Berlín, Německo	26.-31. října	Účast na semináři v Evropské akademii, Berlín: „Sociální, demografické a strukturální předpoklady hospodářské prosperity v rozšířené EU: reformy v ČR a Německu“ (P)
Lenka Adamcová	Paříž, Francie	23.-29. listopadu	Účast na konferenci o asijských perspektivách pořádané Rozvojovým centrem OECD a Asijskou rozvojovou bankou
Jaroslav Jakš	Brusel, Belgie	24.-30. listopadu	Konzultace závěrů studie s experty z institucí EU (Komise, Rada, Evropský parlament, Mise ČR), účast na jednání I. výboru EP k mezinárodním otázkám a bezpečnosti
Karel Zeman	Varšava, Polsko	11.-14. prosinec	Účast na mezinárodní konferenci „Strategie rozšíření EMU“ (Projekt Ezoneplus)

12. Závěr

Výsledky, kterých Fakulta mezinárodních vztahů v roce 2003 dosáhla, svědčí o tom, že v hlavních dlouhodobých záměrech fakulty není podle mého názoru nutné provádět zásadní změny. Přesto budou ovlivněny novou skutečností - vstupem České republiky do Evropské unie. S ohledem na zaměření pedagogické a vědeckovýzkumné práce fakulty není pro pedagogy ani studenty Evropská unie něčím novým, něčím, co bude potřebné poznávat. Nové bude to, že se pro nás stane každodenní realitou, ve které se budeme učit nejen žít jako její občané, ale ve které budeme muset také dál rozvíjet svoji odbornost, svoji pedagogickou i vědeckovýzkumnou práci.

V této souvislosti mám za to, že bude jednou z priorit v práci všech kateder v pedagogické oblasti transformace doposud používaného kreditního systému VŠE na systém evropských kreditů (European Credit Transfer System). Při něm nesmí jít o pouhý „mechanický“ přepočítání kreditů stávajících na kredity evropské, ale o systémovou změnu způsobu výuky a ověřování výsledků, zohlednění studijní náročnosti pro studenta, a to nejen z hlediska rozsahu přímé výuky, ale i nutného samostudia.

I pro oblast vědeckovýzkumné činnosti přinese členství České republiky v Evropské unii nové podněty. Na některé z nich již fakulta reagovala jak v obsahovém (multidisciplinárním) zaměření svého návrhu vědeckovýzkumného záměru na období 2005 - 2010 - „Determinanty postavení České republiky v mezinárodních vztazích v kontextu globalizačních procesů a členství v Evropské unii“, tak při formulování svého podílu na práci Národního výzkumného centra, o jehož získání bude Vysoká škola ekonomická v roce 2004 usilovat. Bez ohledu na výsledky při schvalování obou aktivit MŠMT ČR, bude nutné ještě výrazněji prohloubit a rozšířit vědeckou spolupráci s evropskými univerzitami a vědeckovýzkumnými pracovišti. Jen tato kooperace může fakultě nejen otevřít cestu k prostředkům z Evropské unie, ale především zvýšit její prestiž a prestiž jejích akademických pracovníků v zahraničí.

Jsem přesvědčen o tom, že k úspěšnému plnění nově vznikajících úkolů má fakulta ve své akademické obci dostatek schopných, ochotných a odpovědných členů.

Doc. JUDr. Zbyněk Švarc

Výroční zpráva Fakulty mezinárodních vztahů o hospodaření s přidělenými rozpočtovými prostředky v roce 2003

Cílem předkládané Výroční zprávy o hospodaření Fakulty mezinárodních vztahů je podat podrobné informace o využití přidělených prostředků zejména v oblasti hlavní činnosti, tj. činnost vzdělávací „1000“ a vědecko výzkumná činnost „3000“.

Vzdělávací činnost

tab. 1 Vzdělávací činnost „1000“ – porovnání skutečnosti s rozpočtem (v tis. Kč)

Název položky	Rozpočet	Čerpání	Zůstatek
materiál celkem	387	345	42
sklady celkem	512	688	-176
Opravy	0	16	-16
cestovné tuzemské	95	67	28
cestovné zahr.	388	418	-30
reprezond	3	3	0
služby celkem	665	549	116
mzdy	55,985	55,978	7
ZP+SP	19,178	19,092	86
stipendia celkem	5,591	5,590	1
náklady celkem	82,804	82,745	59

Publikační činnost

Publikační činnost fakulty je součástí výše uvedeného rozpočtu, pouze je odděleně sledována na zvláštní zakázce.

tab. 2 Publikační činnost fakulty, činnost „1000“, zakázka HL 200 012 – porovnání skutečnosti s rozpočtem (v tis. Kč)

Název položky	Rozpočet	Čerpání	Zůstatek
Materiál	55	0	55
Služby	0	37	-37
Mzdy	490	490	0
náklady celkem	545	527	18

Z výše uvedených tabulek vyplývá nedočerpání celkových nákladů na činnosti „1000“ ve výši Kč 59 tis. Kč (z toho 18 tis. na zakázce – Publikační činnost). Tento výsledek je vzhledem k celkovému rozpočtu Kč 82,804 tis. Kč velice příznivý.

Vědecká činnost

tab. 3 Vědecká činnost „3000“ – porovnání skutečnosti s rozpočtem (v tis. Kč)

Název položky	Rozpočet	Čerpání	Zůstatek
materiál celkem	169	590	-421
sklady celkem	90	65	25
Opravy	0	4	-4
cestovné zahr.	547	479	68
služby celkem	173	349	-176
Mzdy	5,961	5,581	380
ZP + SP	2,086	1,823	263
stipendia celkem	210	449	-239
Režie VZ	1,155	1,155	0
Jiné ost. náklady	104	1	103
náklady celkem	10,495	10,495	0

V celkovém rozpočtu na vědeckou činnost – položka náklady celkem Kč 10,495 tis. - jsou zahrnuty rovněž prostředky MŠMT na výzkumný záměr v celkové výši Kč 7,699 tis. Kč. Rozdíl = Kč 2,796 tis. je určen pro specifikovaný výzkum fakulty.

tab. 4 Vědecký záměr „ZA 271011“ – porovnání skutečnosti s rozpočtem (v tis. Kč)

Název položky	Rozpočet	Čerpání	Zůstatek
Materiál	50	59	-9
Sklady	40	46	-6
Cestovné	190	199	-9
Služby	41	141	-100
Mzdy	4,580	4,581	-1
pojištění	1,603	1,505	98
stipendia	40	10	30
ostatní náklady	0	4	-4
režie	1,155	1,155	0
náklady celkem	7,699	7,699	0

Výsledek uvedený v předchozích tabulkách potvrzuje celkově stoprocentní čerpání prostředků přidělených na vědeckou činnost.

Zúčtování prostředků přidělených v r. 2003 na projekty rozvojových programů

Název projektu : Mezinárodní obchod

Jedná se o program rozvoje bakalářských studijních programů v rámci realizace Boloňské deklarace. Na tento projekt obdržela fakulta v roce 2003 celkem Kč 625 tis. Kč na studenty prvního semestru. Celková částka byla rozdělena podle podílu výuky předmětů společného základu v prvním semestru takto:

- 95 tis. - katedra podnikového a evropského práva a katedra světové ekonomiky
- 433 tis. - všechny jazykové katedry podle výkonového systému
- 97 tis. - THP (studijní referentky a sekretářky kateder) použito zejména na mimořádné odměny

Přidělené prostředky byly vyčerpány v plném rozsahu.

Název projektu: Program zvyšování odborné i pedagogické úrovně akademických pracovníků

tab. 5 Program zvyšování odborné i pedagogické úrovně akademických pracovníků – zakázka ÚD 200022 - porovnání skutečnosti s rozpočtem (v tis. Kč)

Název položky	Rozpočet	Čerpání	Zůstatek
cestovné	175	144	31
služby	0	3	-3
mzdy	537	537	0
pojištění	188	188	0
ostatní náklady	0	2	-2
náklady celkem	900	875	25

Projekt je orientován na zpracování habilitačních prací a vědeckých publikací nutných k zahájení habilitačních a profesorských řízení. Přidělené prostředky na mzdy a úhradu sociálního a zdravotního pojištění byly vyčerpány v plném rozsahu. Výsledný zůstatek + Kč 25 tis., který byl zapříčiněn zejména nedočerpáním přidělených prostředků k úhradě cestovních nákladů řešitelů projektu, byl vrácen MŠMT.